

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини

**НЕТРАДИЦІЙНІ ТЕХНІКИ
МАЛЮВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО
ТА МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ**

Навчально-методичний посібник

Умань
ВПЦ «Візаві»
2020

УДК 37.015.31:159.954:74-053.4/.5(075.8)

Н57

Рецензенти:

Демченко Ірина Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету дошкільної та спеціальної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Іщенко Людмила Валентинівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології та педагогіки розвитку дитини Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Андрющенко Тетяна Костянтинівна, доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри професійного розвитку педагогів комунального навчального закладу «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради».

Рекомендовано до друку

Вченою радою факультету дошкільної та спеціальної освіти

Уманського державного педагогічного університету

імені Павла Тичини

(протокол № від березня 2020 року)

Н57 Нетрадиційні техніки малювання дітей дошкільного та молодшого шкільного віку: навчально-методичний посібник / Т. В. Журавко ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Умань : Візаві, 2020. – 125 с.

У навчально-методичному посібнику представленні різні види нетрадиційних технік малювання, що розвивають творчі здібності дітей дошкільного та молодшого шкільного віку.

Використання нетрадиційного малювання на заняттях, уроках, гурткових та індивідуальних заняттях з образотворчого мистецтва має велике значення для художньо естетичного розвитку та розвитку емоційної чутливості, формування стійкого інтересу до образотворчої діяльності, розвитку практичної умілості та вправності, формування творчої компетентності.

Навчально-методичний посібник розрахований на широке коло науковців, практиків, магістрантів, студентів, які цікавляться проблемами теорії і практики підготовки майбутніх педагогів до роботи з дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку.

УДК 37.015.31:159.954:74-053.4/.5(075.8)

©Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	4
НЕТРАДИЦІЙНЕ МАЛЮВАННЯ ЯК НОВИЙ НАПРЯМ В ПСИХОТЕРАПІЇ	6
МАЛЮНОК ЯК ЗАКОДОВАНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ СВІТОВІ	17
НАЙПРОСТІШІ НЕТРАДИЦІЙНІ ПРИЙОМИ	25
ЗМІШАНІ ТЕХНІКИ НЕТРАДИЦІЙНОГО МАЛЮВАННЯ	36
НЕ ВЧІТЬ ДИТИНУ МАЛЮВАТИ!	52
10 АРГУМЕНТІВ ВІД АРТ-ТЕРАПЕВТА, ЧОМУ ДИТИНУ НЕВАРТО ВЧИТИ МАЛЮВАТИ	
КОНСУЛЬТАЦІЇ ДЛЯ БАТЬКІВ	55
«БАТЬКАМ ПРО НЕТРАДИЦІЙНІ ТЕХНІКИ МАЛЮВАННЯ»	
ЧИ ЗНАЄШ ТИ, ЩО ТАКЕ ФАРБА?	69
ЗУСТРІЧ ЗІ СВІЧКОЮ	71
ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ЗУБНОЇ ЩІТКИ	74
ЗУСТРІЧ З КРУПАМИ І СІЛЛЮ	77
ЗУСТРІЧ З ОЛІВЦЕМ	83
КОНСПЕКТИ ЗАНЯТЬ	86
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	122

ВСТУП

В даній добірці представленні різні види нетрадиційних технік малювання, що розвивають творчі здібності дітей дошкільного та молодшого шкільного віку.

Використання нетрадиційного малювання на заняттях, уроках, гурткових та індивідуальних заняттях з образотворчого мистецтва має велике значення для художньо естетичного розвитку та розвитку емоційної чутливості, формування стійкого інтересу до образотворчої діяльності, розвитку практичної умілості та вправності, формування творчої компетентності. Вони дають змогу вихователю, учителю не залишати поза увагою жодної дитини, дбаючи про її природні здібності, розвивати художньо-естетичний рівень дітей, знизити рівень закомплексованості дитини, навчити культурі мистецького спілкування, розвивати у дітей вміння застосовувати нові здобуті знання на практиці.

Мистецтво, як специфічна художня форма відображення світу, не є засобом гармонізації душевного стану людини, а засобом пізнання внутрішнього світу дитини. На думку провідних психологів, опанування вчителем деяких посильних психотерапевтичних прийомів та форм роботи дозволить цілеспрямовано, свідомо та систематично піклуватися про психічний стан дітей.

Організація спонтанної художньо-творчої діяльності допоможе вчителю відчинити двері у внутрішній світ дитини, відчути її своєрідність та неповторність, визначити та скоригувати її психічний та емоційний стан, сприятливість соціального оточення, ресурсний потенціал, приховані комплекси, страхи чи проблеми. Образи, що виникли в уяві і фіксовані на папері, здатні допомогти дітям виявити та передати досить безпечним способом всі ті пригнічені почуття, думки, прагнення та бажання, що приховуються ними десь глибоко в душі.

Нетрадиційна образотворча діяльність відіграє важливу роль у загальному психічному розвитку дитини. Адже самокоштовним є не кінцевий

продукт – малюнок, а розвиток особистості в собі, у своїх здатностях, самоідентифікації у творчій роботі, цілеспрямованість діяльності.

У процесі знайомства з навколишнім світом діти намагаються відобразити його у своїй діяльності – іграх, малювання, ліплення, розповідях і т.д. Великі можливості в цьому відношенні має образотворча діяльність. Щоб не обмежувати можливості малюків у відтворенні вражень недостатньо традиційного набору образотворчих засобів і матеріалів.

Чим більш різноманітними будуть умови для образотворчої діяльності, зміст, форми, методи і прийоми роботи з дітьми, а також матеріали, з якими вони працюють, тим ефективніше будуть розвиватися дитячі художні здібності.

Нетрадиційні техніки малювання – це поштовх до розвитку уяви, творчості, прояву самостійності, ініціативи, вираження індивідуальності. Застосовуючи і комбінуючи різні способи зображення в одному малюнку, діти вчаться думати, самостійно вирішувати, яку техніку обрати, щоб надати художньому образу найбільшої виразності

Використання нетрадиційних розвивальних технік на уроках, гурткових та індивідуальних заняттях з образотворчого мистецтва має велике значення для художньо естетичного розвитку та розвитку емоційної чутливості, формування стійкого інтересу до образотворчої діяльності, розвитку практичної умілості та вправності, формування загальнокультурної компетентності.

Застосування нетрадиційних технік допоможе:

- налагодити ефективну комунікативну взаємодію з дітьми під час спільної художньо-творчої діяльності;
- більш глибоко пізнати внутрішній світ кожної дитини, відчувати її неповторність, особистісну своєрідність, визначити потреби та інтереси;
- діагностувати емоційний та психічний стан дитини;
- сприяти успішній соціалізації особистості.

НЕТРАДИЦІЙНЕ МАЛЮВАННЯ ЯК НОВИЙ НАПРЯМ В ПСИХОТЕРАПІЇ

У загальному й розумовому розвитку дошкільників і учнів особливо важливу роль відіграє їхня образотворча діяльність. Діти охоче малюють, ліплять. Але характерною ознакою малюнків більшості дітей, які приходять до школи, є схематичність зображення, що обумовлюється недостатнім загальним розвитком дітей. Обмеженістю їхніх уявлень про навколишню дійсність. Техніка виконання малюнків однотипна, у них переважає лінійність зображення. Діти не передають об'ємності, реальних пропорцій предметів, розміщення їх у просторі, користуються «відкритим» кольором, тобто чистою фарбою, яка відтворює лише колір замість конкретного відтінку. Деякі діти не вміють назвати кольорів.

Разом з тим малюнки дітей дошкільного і молодшого шкільного віку відзначаються виразністю. Вдумливого глядача це радує і водночас дивує, оскільки дитина ще не володіє тим, що прийнято називати грамотою зображення. Відсутність досвіду, образотворчої грамоти не шкодить дитячому малюнку, його виразності і щирості.

Діти бачать світ своєрідно. У процесі створення образів їм допомагає фантазія не тільки у казкових сюжетах, а й у малюнках, теми яких узяті з дійсності. Виразність образів дитячих малюнків давно стала предметом дослідження мистецтвознавців, психологів, педагогів. Спостереження наводять на думку, що образотворча діяльність дитини не може не стати предметом зусиль дорослих – тих спеціалістів, які беруть на себе обов'язок розвивати і вдосконалювати її. Таким чином, педагог не повинен бути лише спостерігачем дитячої творчості. Дитина росте, розвивається, тому і виразність її малюнків слід розглядати у русі, в розвитку. Малювати діти починають раніше, ніж читати. У дошкільному віці вони знайомляться з графічними можливостями закріплення інформації на площині. У початковій школі діти вчать спостерігати, виділяти окремі предмети з оточення, зіставляти їх з іншими

предметами, знайомляться з прийомами втілення образів у доступній їхньому віку художній формі.

Діти молодшого шкільного віку порівняно легко оволодівають елементарними вміннями працювати олівцем і пензлем, у них розвивається почуття ритму. На заняттях учні опановують засоби побудови зображення, правила застосування матеріалів і приладдя, набувають технічних вмінь. Завдання навчання й виховання засобами образотворчого мистецтва здійснюються у процесі класних, позакласних та позашкільних видів роботи. Класна робота складається з практичних занять: малювання з натури, на тему з навколишнього життя та літературних творів, декоративне малювання. Ці види занять, відрізняючись за змістом і методикою, тісно взаємопов'язані й доповнюють один одного у вирішенні поставлених програмою завдань.

Одна з найбільш важливих умов успішного розвитку дитячої художньої творчості – різноманітність і варіативність роботи з дітьми на заняттях. Новизна обстановки, незвичайний початок роботи, красиві і різноманітні матеріали, цікаві для дітей неповторювані завдання, можливість вибору і ще багато інших чинників – ось що допомагає не допустити в дитячу образотворчу діяльність одноманітність і нудьгу, забезпечує жвавість і безпосередність дитячого сприйняття та діяльності. Важливо, щоб кожного разу вихователь створював нову ситуацію так, щоб діти, з одного боку, могли застосувати засвоєні раніше знання, навички, вміння, з іншого – шукали нові рішення, творчі підходи. Саме це викликає у дитини позитивні емоції, радісне здивування, бажання творчо працювати. Т.С. Комарова зазначає: «Однак внести різноманітність в усі моменти роботи і у вільній дитячу діяльність, придумувати безліч варіантів занять за темами вихователям найчастіше важко. Малювання, ліплення, аплікація як види художньо-творчої діяльності не терплять шаблону, стереотипності, раз і назавжди встановлених правил, а тим часом на практиці ми часто стикаємося саме з таким становищем (дерево малюється знизу вгору, тому що воно так зростає, а будиночок ось так тощо)».

Щоб у дітей не створювалося шаблону (малювати тільки на альбомному аркуші), листи паперу можуть бути різної форми: у формі кола (тарілочка, блюдце, серветочки), квадрата (хустинку, коробочка). Поступово малюк починає розуміти, що для малюнка можна вибрати будь-який листок: це визначається тим, що належить зображати.

Урізноманітнити потрібно і колір, і фактуру папери, оскільки це також впливає на виразність малюнків, аплікації і ставить дітей перед необхідністю підбирати матеріали для малювання, продумувати колорит майбутнього творіння, а не чекати готового рішення. Більше різноманітності слід вносити і в організацію занять: діти можуть малювати, ліпити, вирізати і наклеювати, сидячи за окремими столами (мольбертами), за зсунутими разом столами по два і більше; сидіти або працювати, стоячи біля столів, розташованих в один ряд, у мольбертів і т.д. Важливо, щоб організація заняття відповідала його змісту, щоб дітям було зручно працювати.

Особливий інтерес у дітей викликає створення зображень на теми казок. Діти люблять казки, готові слухати їх нескінченно; казки будять дитячу фантазію. У кожного малюка є свої улюблені твори та казкові герої, тому пропозиція намалювати картинку до казок або виліпити чарівних персонажів завжди викликає у дітей позитивний відгук. Тим не менше, малювання, аплікації, ліплення за сюжетами казок необхідно урізноманітнити. Так, всі діти можуть створювати образ одного і того ж персонажа. У цьому випадку, розглядаючи разом з малюками готові роботи, слід звернути увагу на різницю в образотворчих рішеннях, на якісь оригінальні знахідки. Наприклад, якщо діти малювали півника з казки «Лисиця і заєць», можна потім попросити їх вибрати самого великого півника, відзначити, у кого півник найкрасивіший, хоробрий. Можна провести заняття, на якому діти будуть зображувати різних казкових тварин. Іншого разу вони малюють ілюстрації до однієї казки, і кожен сам вирішить, яку картинку намалює.

Науковці відзначають, що дитина прилучається до прекрасного з першим своїм поглядом на світ, що постає у враженнях від предметів, які вона

відкриває для себе, у колисковій пісні, кожному відблиску материнських очей. З часом вона починає виокремлювати серед них ті, що їй найбільше подобаються і що не подобаються зовсім, а невдовзі починає усвідомлювати, що є предмети, явища красиві, які ваблять до себе дивною енергією, і такі, що не хвилюють її. Усе це відбувається у дошкільному віці і є свідченням того, що психіка, розум дитини з раннього віку можуть сприймати педагогічні впливи щодо виховання здатності відрізнити прекрасне від потворного і відповідно ставитися до них. Тому одним із головних завдань дошкільної педагогіки є стимулювання, спрямування, коригування естетичного розвитку дитини, пробудження у неї прагнення до прекрасного, до його творення.

Одним із засобів формування естетичного розвитку дитини виступає образотворче мистецтво, і зокрема найулюбленіша діяльність малят – малювання. Малювання – найбільш естетичне й захоплююче заняття дошкільників. Це перший досвід вираження свого ставлення до навколишнього світу. Наше завдання – допомогти дітям реалізувати потребу в самовираженні за допомогою образотворчого мистецтва, розвивати уяву дітей, формувати естетичне сприймання, викликати позитивні емоції, що являється основою духовного здоров'я дітей. Починаючи з молодшої групи діти навчаються правильно користуватися олівцями й фломастерами, знайомляться з акварельними фарбами та їх властивостями, закріплюють навички роботи з гуашшю, знайомляться з технікою багат шарового ажурного вирізання з паперу, навчаються комбінувати різні матеріали, удосконалювати навички в ліпленні з пластиліну й глини, знайомляться з колажем, «пальчиковою палітрою», «чарівними малюнками» (парафіном), з використанням у малюванні трафаретів, печаток із картоплі, навчаються техніці ґратажу й монотипії.

Виходячи із завдання розвитку творчості, не можна обійтись без нових педагогічних технологій. Серед них – моделювання, розвивальні ігри, прийоми ТРВЗ, алгоритми, схеми, досліди. Використання новітніх технологій сприяє розвитку образотворчих здібностей дітей.

Робота над малюнком виховує наполегливість, бережливе ставлення до індивідуальних і колективних творів, розвиває вміння насолоджуватись результатами своїми та товаришів.

Розвиток творчих здібностей в малюванні вимагає таких загально педагогічних завдань, що визначені у програмах виховання дітей дошкільного віку:

Так, Є.М.Торшилова обґрунтовує філософську точку зору, відповідно до якої естетична діяльність розуміється як духовно-практична, емоційно-раціональна діяльність людини, змістом якої є формоутворення, а метою – гармонізація себе, світу й своїх відносин зі світом. Є.М.Торшилова осмислює форму як універсальну категорію («форму взагалі») і формотворчу доміную в процесі пізнавальної, продуктивної рефлексивної й комунікативної діяльності людини, а також формотворчі аспекти як універсальну характеристику всіх видів художньої діяльності. При такому підході метою естетичної діяльності є гармонійна діалектика очищення форми й одухотворення її: «...Що чистіша й досконаліша форма, то вищий й абсолютніший її духовний зміст». У багатьох сферах художньої культури й видах мистецтва сформувалася ідея Краси як чистої форми, рівної духу, осмислення якої пов'язане з поступовим подоланням спокуси чуттєвості з її емоційною безпосередністю й простотою впливу». Згідно з поглядами Є.М.Торшилової, форма в такому її розумінні має якості загальності й гармонійності, що дозволяє вважати її найбільш чистим носієм естетичних значень.

Психологічний аспект проблеми, висвітлений у працях Л. С. Виготського, О. В. Запорожця, О. Л. Кононко, В. С. Мухіної, О. Я. Савченко, показує особливу чутливість старших дошкільників до впливів довкілля, їхні емоційні реакції на безпосередні враження. Розуміння ж і пізнання життя через твори мистецтва полягає у сприйнятті та відтворенні його в конкретних образах. Сприймання як одна з форм пізнання ґрунтується на логічному мисленні та емоційному переживанні, співпереживанні. Збагачуючись знаннями у сфері мистецтва завдяки спостереженням, зіставленням, системі художніх уявлень,

почуттів та переконань, дитина відчуває більший потяг до прекрасного. Тому саме мистецтво стає і засобом спілкування, і засобом пізнання дійсності, і засобом розвитку.

На думку О.О.Мелік-Пашаєва і Б.М.Неменського естетичне ставлення найбільш успішно формується тоді, коли дитина активно відтворює художні образи у своїй уяві при сприйнятті творів мистецтва, одночасно беручи участь у доступних їй формах художньої самодіяльності. Без досвіду створення культури, без практичної діяльності мистецтво не стає Вчителем дитини, формуючи лише споживацьке ставлення. Дане твердження підтримує Я.Лернер, який вважає, що художня діяльність передбачає формування досвіду творчої діяльності – необхідного й найбільш важливого компонента емоційно-ціннісного ставлення до світу.

Отже на основі діяльнісного підходу можна визначити шлях формування естетичного ставлення дітей дошкільного віку від організації творчої художньої діяльності із засобами різних видів образотворчого мистецтва (використання нетрадиційних технік малювання через включення естетичного досвіду в більш широкий емоційний і значеннєвий контекст) до формування естетичного ставлення до навколишнього світу. За визначенням А.В. Бакушинського, Н.Н. Поддьякова, відповідно до цієї стратегії, основним методом художнього виховання виступає метод пробудження граничної самодіяльності дітей, а основну педагогічну цінність виявляє не результат художньої діяльності як такий, а емоційно забарвлений процес, творча дія. Отже, художню діяльність науковці розглядають як умову, засіб, тобто основу формування естетичного ставлення до навколишнього світу. Проблема онтогенезу естетичного опанування дійсності є надзвичайно актуальною в плані формування досвіду емоційно-ціннісного ставлення до світу.

Психолог В.Мухіна, вважає малювання складною синтетичною діяльністю, в якій виявляється особистість дитини і яка водночас істотно впливає на формування цієї особистості. Для дитини малюнок є формою й засобом комунікації з іншими людьми та однолітками, її самовираженням,

самоствердженням, а також картиною світу. Для батьків дитини малюнок – певний шлях до порозуміння з нею, до гармонізації родинних стосунків. Для фахівців у галузі дошкільної освіти, педагогів та психологів дитячий малюнок – це своєрідна матриця внутрішнього світу, розвитку всіх сфер особистості дитини, її соціалізації, «Я-концепції».

Професійно вивчаючи дитячий малюнок, дорослий певним чином відкриває шлях до діалогу з дитиною, до організації розвивального спілкування з нею. Малюнок презентує її в соціумі як компетентну й успішно соціалізовану, позитивно (або навпаки) налаштовану особистість, тобто свідчить про рівень її духовного здоров'я. Отже, виразність малюнка постає актуальною проблемою науки та практики, виховання підростаючого покоління. Створення особистісно розвивальних технологій малювання складає мету й предмет багатьох сучасних вітчизняних та зарубіжних наукових досліджень і новаторської практики, наприклад, Г.Григор'євої, О.Дронової, Т.Казакової, Т.Комарової, В.Котляра, Г.Сухорукової, Л. Шульги та інших. Науковці відзначають, що, розумінням поліфункціональності малювання в особистісному розвитку дитини зумовлені особливості педагогічного супроводження цієї діяльності. Сучасні підходи до образотворчої діяльності визначаються діагностичними корекційно-розвивальними й арттерапевтичними можливостями малювання, яке потенційно слугує сенсомоторному розвиткові та соціалізації дитини, гармонізації її стосунків із соціумом, збереженню здоров'я та розвитку особистісних сфер: інтелектуальної, емоційно-чуттєвої, діяльнісної, мотивів і потреб, соціально комунікативної, ціннісної тощо. Саме тому вагомим завданням педагога щодо технології супроводження малюнка є, передусім:

- збереження феномену дитячої творчості; розвиток інтересу до малювання, оцінювального ставлення дитини до цієї діяльності;
- ознайомлення із зображальними матеріалами та їхніми можливостями для створення малюнка;
- ознайомлення з графічними й живописними техніками та збагачення досвіду творчих дій з різними матеріалами;

- стимулювання прагнення досягти образно-естетичної виразності малюнка і найголовніше досягти стану емоційного задоволення від процесу та результату малювання.

Дослідження наукових праць зумовило висновок про те, що у педагогічній технології організації та супроводження дитячого малюнка окреслилися підходи, які пов'язані зі змістом і формою малювання. Проте, слід надавати дітям самостійності у виборі теми малювання. Саме тому нетрадиційні техніки малювання є оптимальним засобом формування досягнення позитивних емоцій, адже ці техніки передбачають 100 % позитивний результат.

Аналіз періодичних видань у галузі дошкільного виховання показав, що практики надають перевагу формуванню знаннєвого компоненту. Аналіз експериментальних досліджень з формування у старших дошкільників естетичних емоцій свідчить про наявність досить високого відсотку малюків з відхиленням емоційної сфери. В ході експериментального дослідження були встановлені основні причини, що викликають розлади емоційної сфери дітей:

- у виникненні емоційних відхилень на ранніх етапах розвитку дитини певна роль належить переживанням матері під час вагітності;
- батьки, які перебувають у стані емоційного стресу, переживають тривогу, хвилювання, не можуть забезпечити дитині психологічний комфорт. Навпаки, вони є джерелом підвищеного неспокою, що створює передумови для виникнення емоційних розладів у дитини;
- однією з причин, яка не сприяє стабілізації позитивно-емоційного стану дітей, є авторитарний характер навчально-виховного процесу в дошкільних закладах освіти, особливостями якого є зосередження уваги лише на процесі засвоєння знань, формування вмінь та навичок, відсутність постійно діючих засобів зняття емоційної напруги, стимулювання позитивних емоцій.

Емоційні порушення, що експериментально виявлені у дошкільників часто формують їх поведінку, впливають на поставлені дітьми ті чи інші

життєві цілі. Байдужа до всього дитина неспроможна поставити та вирішити життєво важливі завдання, досягти значних успіхів.

Дослідження показують, що навіть штучно створений прояв гарних почуттів відразу викликає в мозку відповідну реакцію. Намагайтесь привчити дитину частіше посміхатись, і це допоможе вам викликати у неї зацікавленість до навчання. Психологи констатують, що у дітей зі зниженою самооцінкою подавлені інстинкти свободи творчості та відчуття самостійності. Такі діти принижують себе, стають беззахисними перед агресивними людьми. Вони не вірять у свої сили, не можуть самостійно вирішувати, як діяти в тій чи іншій ситуації, а це призводить до внутрішнього конфлікту. Дитина, вільна від цих конфліктів, розвивається більш гармонійно, і її здоров'я не викликає ніяких за непокоєнь.

Дитина, яка перебуває в емоційно нейтральному стані, реагує на предмети залежно від їхньої значущості. Причому, чим важливіший для неї той чи інший чинник, тим краще він сприймається.

Оцінювати емоційний стан дитини ми можемо за характером переживань:

- за зовнішнім виглядом,
- з аналізу ситуації
- за поведінкою за певних обставин
- зі слів дитини.

Формуванню естетичних емоцій дитини відводиться лиш незначне місце в навчально-виховному процесі і не прослідковується систематичність його проведення. Але застосування нетрадиційних технік зображувальної діяльності на заняттях та в повсякденній самостійній художній діяльності дає змогу дітям відійти від предметного малювання та виразити в малюнку свої емоції, почуття. Дитина стає більш впевненою в своїх силах. Вона з великим захопленням береться освоювати нові матеріали та по декілька разів готова повторювати ту чи іншу дію. Чим ліпше вдається їй ця дія, то з більшим задоволенням вона повторює її, ніби показуючи цим свій успіх, привертаючи увагу дорослого до

своїх досягнень. Особлива цінність цих технік полягає в тому, що вони дають дітям змогу швидко досягти бажаного результату.

Малювання – одне з найрадісніших і захоплюючих видів діяльності для дитини. У дитячому садку на заняття з зображувальної діяльності дітей відводиться досить багато часу. Найважливіше те, що до цього виду творчості вихованців дитячого садка не потрібно примушувати – вони самі із задоволенням займаються малюванням. Важливо, щоб кожна дитина відчула ситуацію успіху незалежно від своїх здібностей. І для створення таких умов на допомогу вихователю приходять нетрадиційні техніки малювання.

У підготовчій групі традиційне малювання вимагає істотного ускладнення техніки в порівнянні з більш ранніми етапами освітньої діяльності в дитячому саду. А що робити, якщо у малюка не виходить робити рівні лінії, витримувати пропорції і чітко промальовувати контури? Адже пара невдач, і дитина може назавжди втратити інтерес до малювання. В цьому випадку рятують нетрадиційні техніки малювання. Головне, чого вони вчать дітей – це відсутність страху помилки. Адже малюнок дуже легко виправити, досить підмалювати щось або стерти. Крім того, нетрадиційні техніки малювання:

- дають дітям впевненість в собі, в своїх силах;
- розвивають естетичний смак, креативність, уяву;
- допомагають розширювати уявлення про світ;
- розвивають дрібну моторику;
- виховують самостійність мислення.

З дітьми 5 років можна практикувати всі способи створення малюнка, з якими діти знайомляться протягом усього періоду навчання в закладі дошкільної освіти. Більш того, творчі вихователі привносять в цей перелік ряд нових методик.

Оволодіння нетрадиційних техніками образотворчого мистецтва збагачує досвід дітей спостереженнями навколишнього, вчителю малювання слід неухильно дбати про естетичні враження, показувати дітям красу в навколишньому їх життя; організовуючи заняття, звертати увагу на те, щоб діти

отримували можливість висловити отримані ними естетичні враження, уважно ставитися до підбору відповідного матеріалу. Під час нетрадиційного малювання не слід очікувати від дітей миттєвих успіхів і геніальних творів, адже не це є головною метою малювання. Усі діти по-своєму талановиті, кожна має творчий потенціал, який позитивно впливає на формування особи в цілому та її естетичні уподобання, зокрема. Кожна дитина – індивідуальність, і для кожної необхідно знайти підхід. В першу чергу слід її зацікавити, бо кожна робота, тим паче малювання повинно проходити із задоволенням. Отже, при нетрадиційному малюванні дитина може сміливо виражати свої почуття та емоції, малювати без заборон і правил, що ще більше її заохочуватиме. Малюючи фарбами, можна сміливо змішувати кольори, використовувати руки, пальчики, інші підручні предмети, які допоможуть у створенні творчих робіт. Важливо не обмежуватись лише запрограмованими видами образотворчої діяльності, а творчо підходити до цього процесу. Залучаючи дітей до нетрадиційного малювання ми Отже, творчість – важлива складова системи виховання, в ній узагальнено весь життєвий досвід дитини – чуттєвий, ціннісний, моральний, естетичний, пізнавальний, трудовий та соціальний.

МАЛЮНОК ЯК ЗАКОДОВАНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ СВІТОВІ

Значну зацікавленість в освітньому процесі сьогодні дедалі більше викликає використання нетрадиційних тематичних проєктивних графічних тестів із метою глибшого дослідження особистості школяра, діагностики його психічного та емоційного стану, а також особливостей соціального оточення.

Варто зазначити, що в сучасній психодіагностиці так звані проєктивні тести, які спрямовані на дослідження особистісних якостей людини, займають особливе місце й мають широке застосування як у клінічній практиці лікарями-психіатрами, так і в психологічному консультуванні.

Ці методи називаються проєктивними, оскільки вони – проєкція нашого несвідомого на «чистий аркуш».

Проєкція (лат. Projection – кидання вперед) – психологічний процес, який входить до механізмів психологічного захисту» У результаті якого внутрішнє помилково сприймається як те, яке приходить ззовні. Людина приписує комусь або чомусь свої власні думки, почуття, мотиви, риси характеру тощо, вважаючи, що вона сприймає те, що приходить ззовні, а не зсередини самої себе. Уперше цей метод був описаний З. Фрейдом.

Більша частина застосовуваних психологічних технологій адресована свідомості людини, а оскільки несвідомі процеси охоплюють до 97 % психічних процесів – величезний потенціал людини залишається нерозкритим. Дослідження показують, що в несвідомому інформації в 33 рази більше, ніж у свідомості.

Перевагою проєктивних методів є відсутність нав'язливої структури – досліджуваному потрібно структурувати тестовий матеріал самостійно. І в цій, створеній ним самим структурі, він розкриває приховані риси своєї особистості, навіть не здогадуючись про це. Особливе місце серед різноманітності проєктивного підходу в діагностиці особистісних якостей можна надати використанню проєктивних графічних тестів. Серед діагностичних засобів, що використовують у світовій психологічній практиці, малюнкові методи займають перше місце.

Малюнок – це завжди якесь повідомлення, зашифроване в образах.

Завдання психолога полягає в тому, щоб розшифрувати його, зрозуміти, що говорить йому обстежуваний.

Для діагностичного використання малюнків дуже важливо, що вони відображають, у першу чергу, несвідомі імпульси й переживання людини. Саме тому малюнкові тести так складно «підробити», представивши в них себе не таким, яким є насправді.

Перевагою малюнкових методів є їхня природність, близькість до звичайних видів людської діяльності. Той чи інший досвід малювання є практично в кожній людині. Найближче це заняття дітям, тому під час й обстеження малюнкові методи застосовуються особливо часто. Дитині легко зрозуміти тестову інструкцію, для виконання методик не потрібен високий рівень розвитку мовлення.

На відміну від більшості інших тестів, малюнкові методики можна проводити багаторазово і як завгодно часто, не втрачаючи їхнього діагностичного значення.

Зрозуміло, малюнкові методи позбавлені недоліків. Головний із них – відносно низька надійність одержуваних результатів, пов'язана зі суб'єктивністю інтерпретації. На відміну від більш формалізованих тестів (тести інтелекту або особистісні опитувальники), малюнкові тести зазвичай не дають змоги кількісно виміряти оцінювані психічні властивості. Терміни, у які проводять інтерпретацію малюнків, зазвичай позбавлені тієї однозначності, яка характерна для формалізованих тестів. Через це науковими методами складно підтвердити надійність і валідність малюнкових методик.

Тому для більш правдивих результатів діагностики під час проведення графічних проєктивних методик потрібно враховувати і такі моменти, як: темп виконання завдань, паузи й перерви в роботі; послідовність виконання різних частин зображення; запитання і висловлювання обстежуваного; короткий зміст подальшої бесіди.

Проективні графічні тести використовують як для діагностики, так і для арт-терапії.

Образи, що виникають в уяві під час процесу малювання, здатні допомогти дітям виявити та передати досить безпечним способом усі ті пригнічені почуття, думки, прагнення та бажання, що вони приховують десь глибоков душі. Такі фантазії дожна використовувати як місток до розуміння внутрішнього світу дитини. Окрім того, «пройшовши таким містком», дитина і сама може краще пізнати свій внутрішній світ: виявити проблеми та знайти шляхи їх вирішення, усвідомити не лише свої недоліки, а й відчутти свою неповторність, значущість, повірити у власні сили. Під час виконання проективних графічних методик всю увагу варто спрямовувати на досягнення стану релаксації. Адже вона дає змогу знизити рівень напруженості в нашому тілі, особливо в серці й мозку, що призводить до поліпшення загального стану, накопичення енергії та кращої концентрації.

Під час інтерпретації проективних графічних тестів потрібно враховувати загальні закономірності відтворення зображень на малюнках.

Натиск на олівець – показник психомоторного тонуусу:

Слабкий натиск, лінія місцями ледь помітна – астенія (підвищена стомлюваність); пасивність, іноді депресивний або субдепресивний стан (із 4-річного віку).

Сильний натиск, олівець глибоко продавлює папір – емоційна напруженість; ригідність (складність або невміння перебудовуватися при виконанні завдань, якщо цього потребують обставини); імпульсивність (із 4-річного віку).

У пізнавальній діяльності ригідність виявляється в повільній зміні уявлень під час різних умов життя, діяльності; в емоційному житті – у залякlostі, млявості, нерухливості почуттів; у поведінці – у негнучкості, інертності мотивів поведінки та морально- етичних вчинків при цілковитій очевидності їх недоцільності.

Надсильний натиск, олівець рве папір – конфліктність; гіперактивність, іноді агресивність; гостре збудження, психотичні стани.

Натиск дуже варіює – емоційна лабільність (нестійкий емоційний стан, який може швидко змінюватись залежно від зовнішніх і внутрішніх подразників (із 4-річного віку).

Коливання натиску особливо сильні – емоційна нестійкість, іноді гострий стан.

Особливості ліній

Штрихові лінії – тривожність як риса особистості.

Множинні лінії – тривога як стан на момент обстеження; стресовий стан, іноді імпульсивність.

Ескізні лінії (спочатку проводять слабкі лінії, потім найбільш вдалу наводять більш жирним) – прагнення контролювати свою тривогу, тримати себе в руках.

Лінії, не потрапляють у потрібну точку (дитина ніби постійно промахується) – імпульсивність; органічне ураження мозку, іноді гіперактивність (із 5-річного віку).

Лінії, не доведені до кінця – астенія, іноді імпульсивність (із 5-річного віку).

Розмір малюнків

Збільшений розмір: малюнок людини займає понад 2/3 аркуша, вигадана тварина на весь аркуш – тривога як стан на момент обстеження; стресовий стан, іноді імпульсивність; гіперактивність.

Зменшений розмір: малюнок займає менше 1/3 аркуша – депресія; низька самооцінка.

Розмір малюнків дуже варіює – емоційна лабільність.

Розміщення малюнка на аркуші

Зміщений угору, розташований у верхній частині аркуша, але не в кутку – іноді підвищення самооцінки, можливо, компенсаторне; прагнення до високих досягнень.

Зміщений униз, розташований у нижній частині аркуша – іноді зниження самооцінки.

Зміщений убік – іноді органічне ураження мозку.

Виходить за краї аркуша – імпульсивність, гостра тривога, іноді невротичний стан.

Розміщений у кутку аркуша – іноді депресія, швидше за все, дитина відчуває себе невпевнено.

Вважають, що права сторона малюнка символізує майбутнє, а ліва – минуле. Тобто розміщення малюнка переважно в лівій половині аркуша – це акцентування на подіях минулого, а в лівому верхньому куті аркуша – схильність до нових переживань, бажання втекти в минуле чи поринути у фантазії, або страх перед майбутнім. Сильне ж зміщення до правого краю аркуша – навпаки, бажання втекти в майбутнє й позбутися минулого.

Ретельність та деталізованість малюнків

Велика кількість різноманітних деталей – демонстративність; жива уява, творча спрямованість.

Підвищена ретельність, велика кількість однотипних деталей – ригідність; тривожність; ноді перфекціонізм; епілептоїдність; органічне ураження мозку.

Мала кількість деталей, схематичність відповідно до вікової норми – астения; імпульсивність; низька емоційність; негативізм; негативне ставлення до обстеження; інтровертність, замкнутість, іноді депресія або субдепресія; шизоїдна акцентуація; знижений рівень розумового розвитку.

Що люблять малювати діти?

1. Те, що для них важливо:
 - близькі люди;
 - тварини;
 - будинки;
 - дерева (символізують життєву енергію),
2. Щось, але не все, відоме їм про предмет.

3. Те, що згадалось у цей момент.
4. Ідею, забарвлену емоціями.
5. Те, що бачать.

Загалом будь-який проєктивний тест – це дуже витончена й у той же час досить складна в застосуванні техніка, яка вимагає ретельного ознайомлення й досконалого оволодіння її прийомами. Тому застосування методів цього типу на практиці має бути досить обережним, обґрунтованим і підкріпленим іншими, більш надійними й достовірними процедурами (вивчення історії розвитку особистості, спостереження, бесіда, інші тести). Тож це лише якісна клінічна процедура дослідження складного й багатостороннього феномену – психології особистості.

Оцінка діагностичних параметрів

Формат аркуша паперу:

- ✓ Великий – свідчить про високий рівень домагань особистості, високу самооцінку, майже нарцисизм;
- ✓ Маленький – ознака низької самооцінки та рівня домагань, а також розвитку особистості за шизоїдним та депресивним типами (якщо такий вибір є правилом);
- ✓ Відривання аркушу потрібного розміру може також бути діагностичним критерієм: відривання «під лінійку» є ознакою консерватизму та ригідності, а відривання не акуратно – слабості «Над-я» й стримування анальних імпульсів;

Композиція малюнка:

- ✓ Формат альбомний свідчить про екстенсивний тип особистості, бажання все встигнути, побачити якомога більше, а формат книжковий – навпаки, про інтенсивний тип особистості, вміння зосередитися, цілеспрямованість;
- ✓ Наявність рамки малюнка свідчить про прагнення сховатися, зхиститися, страх, невпевненість щодо зовнішньої безпеки; рамка із

незайнятого простору також показує страхи, невпевненість, а якщо рамка лише з однієї сторони малюнка, то саме звідти клієнт чекає на небезпеку;

✓ Зміщення композиції малюнка вгору свідчить про високу самооцінку, вниз – про низьку;

✓ Ліва сторона малюнка відображає емоційну складову особистості, права – інтелектуальну, когнітивну, раціональну.

Матеріали для художньої творчості:

✓ Кулькова ручка свідчить про відмову від кольору, тобто страх емоцій;

✓ Простий олівець дає можливість багато разів пермальовувати задумане, тому що не важко стерти зображення. Це може бути свідченням прагнення до ідеального, перфекціонізму; якщо лінії чіткі, то ймовірно, що клієнт належить до шизоїдного типу (як і у випадку з кульковою ручкою), а якщо лінії розмазані, розмиті, то, можливо, клієнт депресивний;

✓ Кольорові олівці можуть бути свідченням потреби в опорі, у орієнтації, тому що мають чіткі лінії; менше це стосується пастелі та крейди;

✓ Фарби (гуаш, масло, акварель) «провокують» спонтанність в образотворчій діяльності, допомагають більш яскраво та відкрито проявити різноманітні емоції, дослідити власні переживання; акварель – свідчення найбільшої внутрішньої свободи особистості;

✓ Фломастери стоять окремо у цьому ряду, тому що є даниною моді, але якщо людина завжди тягнеться до фломастерів, це може свідчити про істеричні риси особистості.

Психолог має звернути увагу на такі ознаки:

✓ Непромальована лінія горизонту свідчить про внутрішню роздвоєність;

✓ У центрі малюнка завжди розташовуються найбільш емоційно значимі для клієнта речі;

✓ Порушення чи відсутність перспективи може свідчити навіть про ознаки психозу;

✓ Відсутність необхідних частин (наприклад, частин людського тіла) чи їхня гіпертрофованість – свідчить про потреби особистості, що з цим пов'язані (на цьому засновано багато проєктивних тестів);

✓ Ознаки вітальності у неживих предметів, чи навпаки – механічні частини у людей свідчать про роздвоєння психіки на емоційний та когнітивний компоненти.

Кожен малюнок – це лист від несвідомого до свідомості, до фасилітатора. Лінії та форми – це сфера мислення, буквально напрямок думок людини.

Малювання долонькою, кулачками

Малюючи кулачками або долонею, дитина отримує незвичайне чуттєве насолоду при тактильних контактів з фарбою, папером, водою.

Матеріали для роботи:

- широкі мисочки з гуашшю;
- цупкий папір будь-якого кольору;
- серветки

Послідовність виконання:

1. Опустити в фарбу долоньку (або кулачок).
2. Зробити відбиток на папері.
3. Витерти руки серветкою.

Рекомендації з використання:

За допомогою цієї техніки можна виконати різні роботи, зображуючи, зокрема:

- метелика;
- квіти;
- птахів тощо.

Відтиск корком

Для найпростішого друку можна використовувати різні матеріали, а особливо ті, які мають незвичну форму.

Матеріали для роботи:

- миска, в яку вкладена штемпельна подушечка з тонкого поролону, просякнута гуашшю;
- цупкий папір будь-якого кольору та величини;
- коркові печатки.

Послідовність виконання:

1. Притиснути корок до штемпельної подушечки з фарбою.

2. Нанести відтиск на папір.
Для отримання іншого кольору треба замінити і мисочку, і корок.

Рекомендації з використання:

Добре слугує для створення малювань на тему:

- лісові звірі;
- повітряні кульки;
- крізь погляд Мухи- Цокотухи.
- гусінь.

Відтиск печатками з картоплі, поролону

Щоб штампувати як годиться
Що вдома є – усе згодиться
Картопля, поролон і квіти
Уяви не шкодуйте, діти,
Піпетки є і ковпачки
І ватні білі палички
Творіть усим, що під руками,
Малюйте й фантазуйте з нами.

Дуже цікаво й зручно малювати за допомогою штампа. Як штамп можна використати готові предмети з певною поверхнею, так і зроблені з підручного матеріалу.

Матеріали для роботи:

- миска, в яку вкладена штемпельна подушечка з тонкого поролону, просякнута гуашшю;
- цупкий папір будь-якого кольору та величини;
- печатки з картоплі (поролону).

Послідовність виконання:

1. Притиснути печатку з картоплі (поролону) до штемпельної подушечки з фарбою.
2. Нанести відтиск на папір.

Рекомендації з використання:

Запропонованою технікою можна створити цікаві роботи з декоративного, сюжетного малювання та сезонних пейзажів.

Малювання ватними паличками

Матеріали для роботи:

- мисочка з гуашшю;
- цупкий папір;
- серветки;
- олівець;
- ватні палички.

Послідовність виконання:

1. Олівцем виконуємо малюнок на папері.
2. За допомогою ватних паличок заповнюємо крапками контур малюнка. Кожну нову фарбу беремо навою паличкою.
3. Весь малюнок заповнюємо крапками відповідних кольорів.

Рекомендації з використання:

Цю техніку можна застосовувати, малюючи:

- дощик;
- сніг;
- курчатко;
- казкового птаха;
- різнобарвних рибок.

Відбиток пінопластом

Матеріали для роботи:

- мисочка або пластикова коробочка, в яку вкладена штемпельна подушечка з тонкого поролону, просякнута гуашшю;
- цупкий папір будь-якого кольору та величини;
- шматочки пінопласту.

Послідовність виконання:

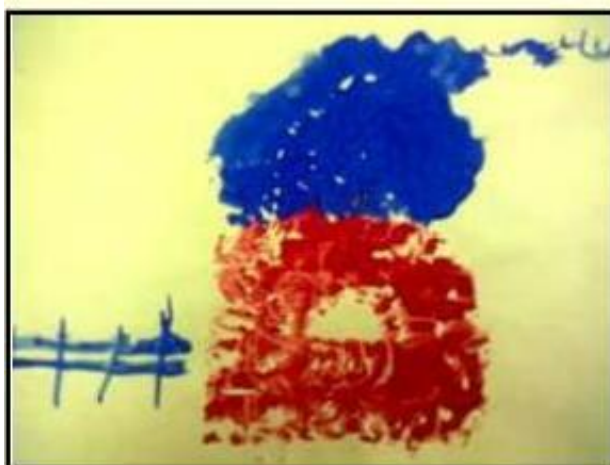
1. Притиснути печатку до штемпельної подушечки з фарбою.
2. Нанести відтиск на папір.

Щоб отримати інший колір, треба змінити і мисочку, і печатку.

Рекомендації з використання:

Такий спосіб вдало використовувати для таких робіт:

- мильні бульбашки;
- загадкові хмаринки;
- підводне царство.

Відбиток печатками з гумки

Матеріали для роботи:

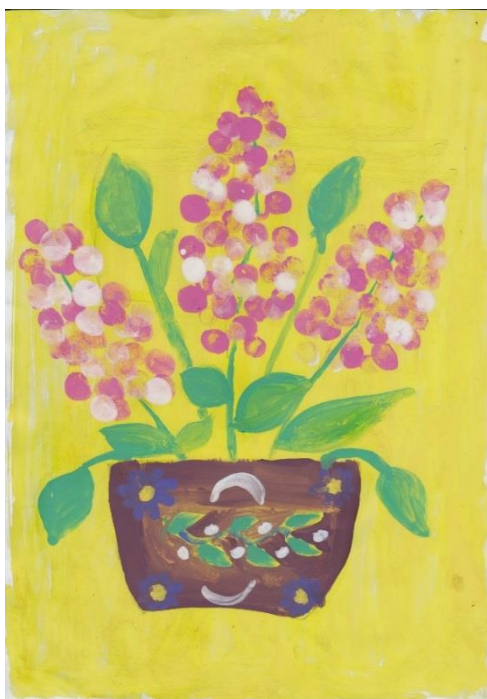
- миска, в яку вкладена штемпельна подушечка з тонкого поролону, просякнута гуашшю;
- цупкий папір;
- печатки з канцелярської гумки.

Послідовність виконання:

1. Притиснути печатку до штемпельної подушечки з фарбою.
2. Нанести відтиск на папір.

Рекомендації з використання:

Цей спосіб використовують для оздоблення готових силуетів та сюжетних робіт.

Друкування опалим листям

Матеріали для роботи:

- папір;
- листя різних дерев (бажано опале);
- гуаш;
- пензлі.

Послідовність виконання:

1. Різні за формою листочки дерев покрити фарбами різних кольорів за допомогою пензля.
2. Прикласти їх до аркуша паперу забарвленою стороною для отримання відбитків.
3. Стебла листочків можна домальовувати пензлем. Прожилки слід провести за допомогою тоненького пензля, злегка змоченого чистою водою.

Рекомендації з використання:

Цей спосіб використовують для передачі форми дерев, кущів, квітів, а також можна створювати птахів, тварин.

Послідовність виконання:

1. Трубочку опустити в суміш та подути.
2. Коли бульбашки піднімуться на 2 см вище посуду, на них треба покласти аркуш паперу.

Утвориться відбиток. Можна утворити декілька відбитків на одному аркуші.

Рекомендації з використання:

Данну техніку можна спробувати для малювання:

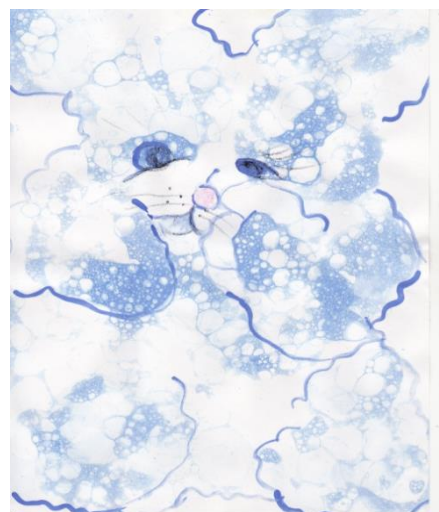
- гусені;
- дерев у різні пори року;
- фантастичних тваринок.

Відбитки мильних пазирів

Дозволяє розвинути фантазію, творчий підхід до зображення, сміливість.

Матеріали для роботи:

- цупкий папір;
- мисочка з 3 столовими ложками води , 1 столовою ложкою гуаші та 3 каплі миючого засобу для посуду;
- трубочка (для напоїв).

Друкування тканиною

Друк тканиною використовується для зображення різних фактур.

Матеріали для роботи:

- фарби (гуашеві, аквельні);
- папір;
- тканини;
- мереживо.

Послідовність виконання:

1. Невеличкий шматочок тканини занурити, у розчин фарби або акуратно нанести фарбу пензлем.
2. Якщо тканину занурювали у розчин фарби, обов'язково віджимаючи її, видалити зайву рідину.
3. Пофарбовану тканину обережно покласти на чистий аркуш паперу. Щоб не забруднити руки, зверху на тканину покласти ще один аркуш паперу і притиснути рукою.

Рекомендації з використання:

Найцікавішим виглядає друк за допомогою вафельних рушників, марлі, тканини з вишивкою, мережива.

Друкування целофаном

Найчастіше такий друк застосовується для створення фону.

Матеріали для роботи:

- гуашеві фарби;
- целофан;
- папір.

Послідовність виконання:

1. Розправити целофан на твердій поверхні, після чого на його поверхню пензлем нанести фарбу.
2. Зверху покласти папір, на якому необхідно отримати зображення.

Рекомендації з використання:

Отриманий фон можна доповнити будь-яким зображенням. Наприклад, може слугувати для створення пейзажу в різні пори року.

Друкування краєм картону

За допомогою такої техніки можна отримувати звичайні лінії. Товщина отриманих ліній буде залежати від товщини картону.

Матеріали для роботи:

- смужка картону;
- гуашева фарба;
- аркуш паперу;
- губка.

Послідовність виконання:

1. Край картонної смужки притиснути до губки з фарбою.
2. Друкувати на папері фігуру, що задумали. Коли робити відтиск, картон тримати обома руками.

Рекомендації з використання:

Використовуючи друкування краєм картону можна намалювати:

- будинки;
- парканчик;
- ракету;
- меблі.

Малювання зубною щіткою

Пробуджує фантазію, розвиває творчість, дає можливість відійти від традиційних способів зображення, зберігаючи при цьому реалістичність художнього образу

Матеріали для роботи:

- зубна щітка;
- посудина для фарби;
- гуаш;
- цупкий папір;
- серветка

Послідовність виконання:

1. Опустити зубну щітку у воду, потім набрати на неї фарби.
2. Зробити малюнок.

Малювати можна кінчиком щітки і всією її поверхнею.

Рекомендації з використання:

За допомогою цієї техніки можна зобразити:

- сімейство їжаків;
- ведмедик;
- букет хризантем.

Тампонування

Матеріали для роботи:

- тампони, зроблені з поролону, або зім'ятий шматочок паперу;
- гуаш;
- папір.

Послідовність виконання:

1. Поролон або зім'ятий папір змочуємо у фарбі

2. Наносимо відбитки на папір.

Під час малювання тампоном не треба змочувати його водою. Фарба, яку набираємо на тампон, має бути дуже рідка.

Перед малюванням слід зробити кілька пробних відбитків на додатковому аркуші паперу для отримання «пухкого» сліду.

Рекомендації з використання:

Цю техніку можна застосовувати, малюючи:

- крони дерев;
- річку, небо, траву, сніг;
- пухнастих тварин.

Сухий пензель

Матеріали для роботи:

- папір (можна тонований);
- пензель (зі щетини).

Послідовність виконання:

1. На кінчик пензля набираємо трішки туші або гуаші.
2. Зайву туш чи гуаш можна обтерти об додатковий аркуш.
3. Застосовуючи різні способи нанесення торцем пензля фарби чи туші на аркуш, зображуємо шерсть тварин, пір'я птахів, траву, крону дерев, тощо.
4. Потім домальовуємо різні деталі, характерні для образу, який зображуємо.

Рекомендації з використання:

Техніку «Сухий пензель» можна використовувати під час малювання:

- птахів, рослин, тварин;
- натюрмортів, пейзажів.

ЗМІШАНІ ТЕХНІКИ НЕТРАДИЦІЙНОГО МАЛЮВАННЯ

Монотипія

Аркуш навпіл я зігну
Й на одну частину
Малі крильця наведу
Малюнка половину.
Частиной іншою накрию
І ось такий чудовий
У мене вийшов чарівний
Метелик кольоровий.

Техніка лише одного примірника відбитка зображення.

Матеріали для роботи:

- папір;
- фарби;
- пензлі.

Послідовність виконання:

1. Аркуш паперу складаємо навпіл, прогладжуємо лінію згину.
2. На лінію згину наносимо кілька ляпок різного кольору.
3. Аркуш знову складаємо, прогладжуємо рукою, щоб ляпки розтеклися.
4. Розгорнувши, отримуємо несподівані зображення, у яких можна впізнати знайомий образ і домалювати необхідні деталі, щоб він став виразнішим.

Або на одній половині аркуша намалювати малюнок чи нанести фарбою яскраві плями і притиснути іншою половиною аркуша – отримаємо два однакових зображення.

Рекомендації з використання:

За допомогою цього способу можна малювати малюнки на тему:

- «У країні двійників»
- «Місто на річці» тощо.

Акватипія

Метод водяної печаті. Імпровізація на тему вільної плями.

Матеріали для роботи:

- шматок целофану;
- дощечка для ліплення;
- фарби різного кольору;
- папір.

Послідовність виконання:

1. Одну або кілька фарб великими плямами нанести на дощечку чи целофан.
2. Потім прикласти аркуш паперу і притискаючи розгладити.

Залежно від плям, від напрямку розгладжування виходять різні зображення.

Можна робити відбиток на мокрому папері – буде інший ефект.

Рекомендації з використання:

Цей спосіб найчастіше використовують, готуючи тло для малювання пейзажів

Малювання на вологому папері

Матеріали для роботи:

- акварель;
- папір;
- пензлі;
- ємкості з водою;
- губка.

Послідовність виконання:

1. Губку змочуємо у чистій воді, злегка віджимаємо і рівномірно зволожуємо нею весь аркуш паперу, рухаючись в одному напрямку.
2. На вологому папері легко змішувати фарби. Розтікаючись, фарби утворюють нові відтінки кольору.

Слід навчити дітей надмірно не зволожувати папір, малювати кінчиком пензля, злегка торкаючись паперу. Якщо потрібне тло, зафарбовуємо весь аркуш.

Рекомендації з використання:

За допомогою цієї техніки можна виконати різні роботи, зображуючи, зокрема:

- туман;
 - дощ;
 - «котики верби»
- тощо.

Зім'ятий папір

Ця техніка цікава тим, що в місцях згинів паперу фарба під час зафарбовування робиться більш інтенсивною, темною – це називається ефектом мозаїки.

Матеріали для роботи:

- акварель;
- широкий пензель;
- білий папір;
- ємкості з водою;
- губки.

Послідовність виконання:

1. Аркуш паперу змочуємо водою і зафарбовуємо.
2. Складаємо навпіл зафарбованою стороною всередину, щоб не забруднитися, та зминаємо.
3. Аркуш акуратно розгортаємо. На ньому залишаються заломи, які створюють незвичну фактуру і малюнок.

Продовжувати роботу слід після висихання фарби.

Рекомендації з використання:

Техніку «Зім'ятий папір» здебільшого використовують для створення тла малюнка. Яскраві аркуші можна також використати для виготовлення листівок і аплікацій. Елементи потрібної форми слід вирізати ножицями або отримати способом обривання.

Малювання восковими олівцями (свічкою) та аквареллю

Свічку воскову візьму

Нею намалюю

Я прозору зиму.

Зараз почаклюю:

Пензлик й фарба помирились –

Ось зима моя з'явилась.

Воскові олівці — інструмент для малювання у вигляді тонкої палички зі спеціальних барвників із домішками воску, стеарину, парафіну. Досить часто в одній роботі поєднують воскові олівці та акварель, досягаючи ефекту чіткими штрихами воскового олівця й барвистими плямами акварелі. Ними користуються так само, як і звичайними олівцями та свічкою.

Матеріали для роботи:

- папір;
- акварель;
- воскові олівці або шматочок свічки;
- широкий пензель.

Послідовність виконання:

Воскові олівці виготовлено на основі жирів та воску. Їх можна замінити і звичайними парафінованими свічками.

1. На аркуші паперу малюємо восковими олівцями або свічкою.

2. Зафарбовуємо малюнок аквареллю. Акварель скочується з контурів, нанесених восковими олівцями чи свічкою.

Як наслідок, контури залишаються світлими плямами на папері. Цей ефект надає виразності малюнку.

Рекомендації з використання:

За допомогою цієї техніки можна зобразити:

- підводне царство;
- нічний пейзаж;
- салют.

Гратаж

Гратаж (від франц. *gratter*) – шкребти, дряпати. Це спосіб виконання малюнка шляхом видряпування гострим предметом.

Варіант 1.

Матеріали для роботи:

- підготовлений аркуш паперу (спочатку намилюють, потім покривають гуашшю, тушшю або фарбою);
- ручка з пером зірочкою.

Послідовність виконання:

Графічна робота на мильній основі. Робота, виконана таким чином, нагадує гравюру, тому що створюється лініями різних за напрямком, довжиною, плавністю, й виходить бархатистою за рахунок поглиблення продряпування поверхні.

Варіант 2.

Матеріали для роботи:

- шматочок стеаринової свічки;
- акварельні фарби;
- туш.

Послідовність виконання:

Графічна робота на восковій підкладці.

1. Фарбами роблять малюнок або зафарбовують аркуш паперу різними тонами, залежно від того, що задумали.
2. Ретельно протирають шматочком свічки так, щоб стеарином була покрита вся площа аркуша.
3. Тушшю покривають усю роботу (весь аркуш). Іноді два рази.
4. Продряпують після висихання.

Рекомендації з використання:

За допомогою цієї техніки можна зобразити:

- натюрморт;
- пейзаж;
- підводне царство;
- нічне місто;
- космос.

Набризки

це свого роду тло, яке прикрашає візерунок, будь-який сюжет або композицію.

Матеріали для роботи:

- гребінець звичайний (зубна щітка);
- пензлик;
- лінійка (паличка);
- фарби.

Послідовність виконання:

1. Занурюємо щітку у фарбу і проводимо по ній паличкою.
2. Бризки направляємо на папір.

Можна передавати напрямок вітру – для цього необхідно намагатися, щоб бризки лягали на всьому малюнку.

Рекомендації з використання:

Способом забризкування яскраво можна виразити сезонні зміни. Так, наприклад, листя на осиці жовтіє, червоніє раніше, ніж на березі або інших листяних деревах. Вони на ній жовті, й зелені, й жовтогарячі.

Набризкуванням займаються діти з 6-7 років.

Плямографія звичайна

Під час образотворчої діяльності з дітьми можна використовувати нові види малювання: плямографія за допомогою дзеркала, плямографія проста та видування

Матеріали для роботи:

- папір;
- туш або підфарбована вода.

Послідовність виконання:

1. На аркуші паперу наносять плями .

2. Поверх накладається чистий аркуш паперу. Плямки переходять із одного аркуша на інший.
3. Діти розглядають отримані ляпки, домальовують деталі або просто називають те, що вони побачили.

Рекомендації з використання: Ця техніка малювання розвиває творчість, уяву, фантазію.

Плямографія з трубочкою

Розвиває фантазію дітей, тренує легені, добре позначається на розвитку плавності мовного дихання, розвиває нестандартне рішення, будить уяву.

Матеріали для роботи:

- папір;
- туш або рідко розведена гуаш у посудині;
- пластикова ложечка;
- трубочка (для напоїв).

Послідовність виконання:

1. Набрати гуаш пластиковою ложечкою.
2. Вилити на папір, утворюючи невелику пляму (крапельку).
3. На цю пляму дути з трубочки так, щоб її кінчик не торкався ні плями, ні паперу.

За необхідності процедуру повторюють. Необхідні деталі домальовують.

Рекомендації з використання:

Здебільшого використовують подану техніку для створення пейзажів із дерев, кущів. Окрім того, діти люблять вигадувати «Фантастичних чоловічків», «Химерних будинків» тощо.

Ниткографія

Тонку нитку взяли ми, у фарбу змочили,
Білий аркуш паперу ми навпіл зігнули,
На одну половинку нитку ми положили,
Іншим боком ми ниточку ту притиснули.
І тримаючи аркуш однією рукою
Нитку висмикнем сміло і аркуш відкрисем,
Ось малюнок казковий лежить перед мною
Його значення й зміст собі кожен розкриє.

Техніка отримання зображення на папері або картоні за допомогою нитки.

Матеріали для роботи:

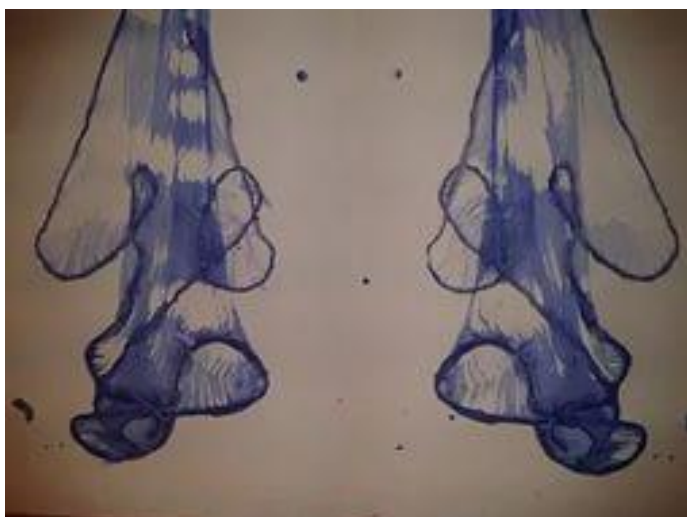
- папір;
- ворсиста нитка;
- фарби;
- туш.

Послідовність виконання:

1. Аркуш паперу складається вдвоє й розгортається.
2. На одну зі сторін довільно укладається нитка, наполовину змочена в туші або чорнилі.
3. Чистий її кінець виводиться за межі аркуша.
4. Змочена частина нитки придавлюється іншою частиною аркуша, і в такому положенні нитка потихеньку витягується.
5. Відкриваємо аркуш – виявляємо зображення, залишене ниткою.

Рекомендації з використання:

Така техніка малювання розвиває увагу фантазію.

Малювання фарбою в поєднанні з сіллю

Використовують для передачі фактури чи просто отримати ефект вибілених цяточок, блискучості.

Матеріали для роботи:

- цупкий папір;
- фарби (гуаш, акварель);
- пензель;
- сіль.

Послідовність виконання:

1. Нанести на аркуш паперу малюнок фарбами.

2. Посипати сіль поки фарба не всохла, яка «виідає» фарбу, залишаючи білі цяточки. Їх розмір залежить від розміру кристалів солі та ступеню вологості паперу.

3. Коли фарба остаточно всохла, залишки солі прибрати.

Рекомендації з використання:

Малюнок буде блищати: роса на квітах, стежинка, іскристий сніг на ялинці, краплинки води

Малювання аквареллю в поєднанні з милом

Ця техніка схожа на монотипію, але вона виконується відразу на папері.

Матеріали для роботи:

- акварель;
- аркуш паперу;
- пензель;
- мило.

Послідовність виконання:

1. Пензель добре намилити.
2. Занурити пензель у фарбу.
3. Таким розчином створювати малюнок на аркуші паперу.

Рекомендації з використання:

Якщо пензель з милом та аквареллю прокрутити на папері, то вийдуть дуже цікаві за фактурою квіти бузку, жоржин, яблуневий цвіт.

Малювання паличкою на вологому фоні

Виконаний таким способом малюнок – це домальовування, допрацювання роботи.

Матеріали для роботи:

- акварель;
- цупкий папір;
- зубочистки;
- загострена паличка.

Послідовність виконання:

1. На вологому акварельному малюнку загостреною паличкою, що повинні бути світлими.
2. Для тонких ліній можна використати зубочистки.

Рекомендації з використання:

За допомогою малювання паличкою на вологому папері можна домалювати окремі елементи готового малюнка, а також створити на тлі різні візерунки:

- мороз малює на вікні;
- голочки для іжака.

Малювання пластиліном

Матеріали для роботи:

- аркуш паперу (картон);
- простий олівець;
- пластилін.

Послідовність виконання:

1. На аркуш цупкого паперу або картону простим олівцем нанести контур майбутнього зображення.
2. «Зафарбувати» пластиліном промальований контур.

Рекомендації з використання:

Виходить дуже цікавий ефект, який можна використати у створенні:

- ялиночка-красуня;
- екзотичні тварини;
- осінній букет.

Малювання «об'ємними» фарбами

Змішати 1/2 склянки крохмалю, 1/8 склянки води, 1/2 склянки солі усе добре розмішати

Розкласти суміш у баночки, у кожен баночку додати по 2 чайні ложки гуаші різного кольору та розмішати

Здобутою сумішшю можна створювати рельєфний малюнок

Краплетерапія

Матеріали для роботи:

- стаканчики з кольоровою водичкою (у воді розведені акварельні фарби різних кольорів);
- звичайні скляні піпетки з гумовими наконечниками;
- дошка для ліплення із пластику білого кольору;
- губка з поролону (для видалення зайвих крапель);
- листи щільного паперу;
- серветки для рук.

Робота з різними кольорами привертає увагу дитини, робить заняття яскравим і цікавим.

Краплетерапія дозволяє діткам розвивати дрібну моторику, підготувати ручку дитини до письма.

Заняття краплетерапією можна використовувати в якості арт-терапевтичної техніки.

Краплетерапія розвиває у дитини творчу уяву.

Крапковий малюнок

Матеріали:

- акварель або гуаш;
- ватні палички;
- вода;
- папір;
- олівець.

Спосіб виконання:

Олівцем виконуємо малюнок на папері. Спочатку за допомогою ватних паличок заповнюємо крапками контур малюнка. Кожну нову фарбу беремо навою паличкою. Потім весь малюнок заповнюємо крапками відповідних кольорів.

Рекомендації з використання:

Цю техніку можна застосовувати, малюючи:

- дощик;
- сніг;
- курчатко;
- казкового птаха;
- різнобарвних рибок.

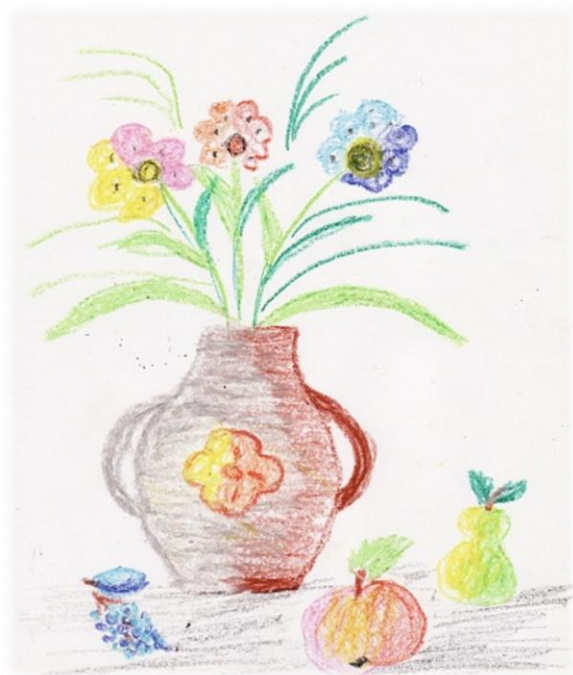
Малювання двома руками одночасно

Дитина одночасно передає двома руками симетричне зображення предмета.

Спочатку посередині аркушу паперу проведемо вертикальну лінію та візьмемо у кожну руку по олівцю. Потім поставимо їх разом, в одну точку на лінії.

Олівці мовби відштовхуються один від одного та починають малювати й зустрічаються разом знову на тій самій лінії.

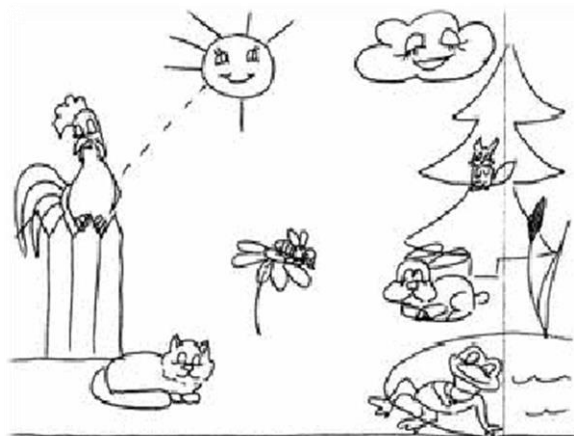
Щоб малюнок вийшов більш чіткішим, треба перед малюванням доторкнутися до предмету, який потім буде намальованим, обвести його двома вказівними пальцями, відчутти його форму, повторити форму в повітрі й, вже потім, малювати.

Вуглик

Світлотіньові контрасти і м'які тонові співвідношення передає техніка малювання вугликом. Для малювання використовують вугільні палички (можна аптечне активоване вугілля) та папір розміром А3 із шорсткої поверхнею різних кольорів і тонів – білий, сірий, кремовий, бежевий, коричневий, блакитний абощо.

Малювати вугликом слід упевнено, сміливо м'якими й довільним рухами, без зайвого натискування – окреслюють загальну композицію, предмети, а потім заштриховують. Зайві лінії витирають сухим м'яким полотном. Найкраще малювати на тонованому папері, картоні, поєднуючи вуглик

із кольоровою крейдою та, місцями, світлими пастельними плямами.

Вугільні малюнки слід обов'язково закріпити з пульверизатора спеціальним розчином, розвівши білок одного яйця у півсклянці води. Роблять це два-три рази, щоб не зіпсувати малюнок.

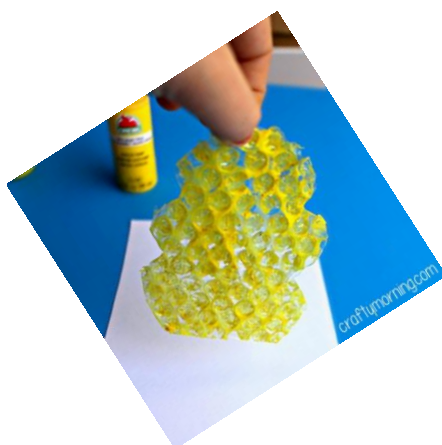
Псевдоофорт

Матеріал:

- цупкий і тонкий папір,
- ножиці,
- клей ПВА,
- нитки,
- манні крупи,
- клаптики грубої тканини,
- папір із фактурним малюнком,
- густа фарба,
- губка.

Ця техніка ефективна у роботі з дітьми, як перше знайомство з гравюрами. Вона не вимагає специфічних матеріалів, спеціального обладнання, фізичних зусиль і навичок, на які малята ще не здатні.

Відбиток можна отримати з будь-якого фактурного малюнка, намастивши його фарбою. Висока поверхня залишає темніший відбиток, звичайна нитка – рівну лінію. Можна змінити зображення, зробивши на ньому надрізи ножицями. Наклеєна на папір манка імітує відбиток піску. Знадобиться й різноманітний природний матеріал: листочки, хвоїнки, пелюстки квітів. Усе інше підкажуть фантазія й досвід.

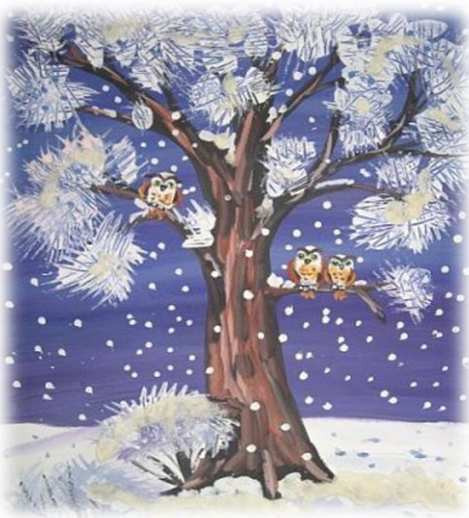
М'який розпис по тканині

Матеріал: Біла тканина, тазик з водою, пензлик, гуаш, клейонка.

Техніка штампування виделкою

Матеріал: кольоровий папір, фарба гуашева, виделки, склянки з водою

Технологія Ебру

Матеріали:

- Загущувач
- Фарби
- Посуд
- Кисті
- Гребені
- Шило
- Папір

Спосіб виконання:

Перш ніж почати створювати безпосередньо візерунок, приготуйте фонову забарвлення. Вона утримає всі фарби, які будуть наноситися зверху. Зміст малювання Ебру полягає у створенні на воді кола, а потім на створення з нього візерунків. Спочатку краще малювати прості малюнки, а вже потім пробувати складні. Чим більше зображення дрібних деталей, тим більше навичок для його створення буде потрібно. Почніть пробувати з метеликів або квітів. Наприклад, схема створення простого квітки наступна:

- Набираємо на шило трохи фарби і опускаємо її в воду. Самої поверхні шилом стосуватися не потрібно
- У вас вийде невелика окружність. Якщо ви хочете, щоб вона стала більше, додайте ще фарби точно також
- Після цього робимо ще одне коло з центру, але вже іншого кольору
- Кінчик шила розмістіть біля краю кола всередині і почніть виводити з нього пелюстки
- Пам'ятайте, що фарбу з шила кожен раз треба прати, інакше фарба зміщується

Щоб отримати чіткий малюнок, робіть це кожний раз

Використовуючи різні інструменти, ви зможете створювати найрізноманітніші малюнки, тут вже все залежить від вашої фантазії.

Коли зображення буде готове, можна віддрукувати його на папері. Для цього акуратно лист кладіть на поверхню і залиште на 10-15 секунд. Щоб малюнок добре відбився, акуратно проведіть по папері.

Після цього можна акуратно діставати лист через бортик ємності, щоб зайва вода залишилася в ній. Дочекайтеся, поки зображення висохне і помістіть його в рамку.

Живопис із розлитих фарб

Інструменти:

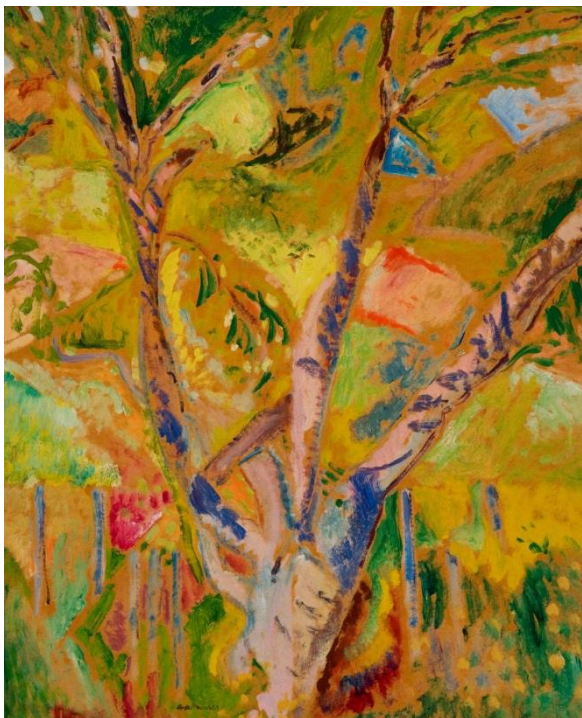
Багато пензлів різної товщини

Акварель, гуаш

Склянка з водою

Техніка виконання:

На аркуш паперу нанести кілька плям різними фарбами та пензлями різної товщини. Слід заповнити кольоровими плямами весь аркуш, не залишаючи білих проміжків на папері, не розмазуючи фарбу в один колір. Можна також після висихання фарби намалювати гуашшю дерево, птаха, метелика, чи сонечко, а все інше буде тлом.

Мармуровий папір

Для цієї техніки малювання знадобиться:

Піна для гоління

Акварельні фарби або харчові барвники

Пласка посудина

Папір

Шкребок

План роботи:

Товстим шаром нанесіть на будь-яку пласку посудину піну для гоління. Зробіть насичений розчин кожного кольору фарби

за допомогою води –розбавте барвники до рідкого стану.

Візьміть піпетку (або простий пензлик) та капніть кілька крапель фарби різних відтінків на шар піни.

Пензлем розмажте фарбу по поверхні, намагайтеся зробити це так, щоб вийшли гарні лінії та форми.

Цей етап можна вважати найбільш творчим та цікавим!

Прикладіть зверху на таку піну з візерунком чистий аркуш паперу. Покладіть аркуш на пласку поверхню та зніміть з нього піну шматочком картону.

Під піною ви зможете побачити незвичайні мармурові розводи, схожі на полярне сяйво!

Тепер треба покласти картинку в сухе місце на 2 години, щоб вона підсохла.

Малюнок на яєчній шкарлупі

Матеріали: яєчна шкарлупа, фарби гуашеві, цупкий папір, пензлик для клею, стакан з водою, серветки, клей, клейонка.

Послідовність виконання роботи:

1. Підготуйте основу для малювання.
2. Яєчну шкарлупу покладіть на тарілочку, щоб вона висохла.
3. Поламайте шкарлупу на великі шматочки.
4. Кожний шматок намастити клеєм ПВА зі звороту.
5. Наклеїмо їх на цупкий папір або білий картон на невеликій відстані один від одного.
6. Беремо гуашеву фарбу, вона має бути густою.
7. Час від часу змочуємо пензлик у воді.
8. Фарби набираємо багато і часто.
9. Малюємо на шкарлупі так само, як на звичайному папері.

ДОДАТКИ

НЕ ВЧІТЬ ДИТИНУ МАЛЮВАТИ!

10 АРГУМЕНТІВ ВІД АРТ-ТЕРАПЕВТА, ЧОМУ ДИТИНУ НЕВАРТО ВЧИТИ МАЛЮВАТИ

У становленні людини важливою частиною процесів розвитку особистості є розуміння образів, символів і форм, які створюються нашою психікою для гармонізації.

Те, що дитину починають вчити малювати, – це найбільша помилка. Ми закриваємо дитині шлях до самопізнання і саморозуміння. Адже через свій малюнок набагато легше зрозуміти і пізнати себе, що апріорі стає неможливим, коли з самого дитинства нас вчать придивлятися до інших.

Звичайно, багато хто скаже, як же дитина повинна бачити речі правильної форми і в правильних кольорах. Поняття «правильно» саме по собі абстрактне. Адже небо не завжди блакитне, а сонце далеко не жовте. Якщо уважно придивитися, то ви і самі побачите в небі понад 30 відтінків різних кольорів. Але ваша дитина може цього не побачити, якщо з самого дитинства не давати їй вибору побачити самій те, що хоче побачити вона сама.

Ряд аргументів, чому вчити малювати дитину шкідливо:

1. Колір і форма, лінії на аркуші паперу є способом самовираження дитини, і як тільки матуся починає коментувати, що сонечко має бути круглим, дивлячись на квадратне сонечко дитини, вона тут же знайде інший спосіб самовираження, і це будуть капризи, крики і т.д .

2. У період дошкільного віку, коли у дитини проходить дуже тонкий і важливий етап дорослішання соціалізація, малюнок дасть вам зрозуміти можливі труднощі і переживання з цього приводу.

Але тільки якщо ви не забороняли малювати дитині те, що вона хоче. Наприклад: одна мама, у якої дитина дуже агресивна до інших, пишається тим, що завжди забороняла малювати війну і бійки. Так ось дитина і принесла все, що могла залишити на аркуші паперу, в реальні соціальні відносини зі світом.

3. Дитина має право на свій сюрреалізм, тому виправляти малюнки дитини, пробувати робити їх більш красивими або правильними категорично не можна. Якщо дитина звикне до такої позиції, то помилки в дорослому житті теж будете виправляти ви.

4. Кожен випадковий малюнок дитини – це позбавлення від негативних станів, емоцій, які вона не змогла висловити, енергії, яку нікуди скинути. Тому, коли батьки починають допомагати з сюжетами, то несвідомо блокують психологічний канал, за допомогою якого дитина може стабілізувати свій психоемоційний стан. Можна допомогти дитині з вибором сюжету тоді, коли вона дуже цього просить, і то тільки чарівної фразою – «Малюй, що хочеться малювати».

5. Наступне важливе запитання, яке задають батьки: чим малювати дитині? Адже прекрасно мати 64 красивих фломастера, які дають дуже чітку і тонку і рівну лінію. Але якщо розглядати малювання як форму самодопомоги, то тільки малювання рідкою фарбою, яка легко змішується і дає можливість експериментувати з формою і різним кольором, та ще воскові олівці, дають ефект справжнього терапевтичного простору в малюнку.

6. Ніколи не критикуйте і не порівнюйте малюнки дитини з іншими. Через прийняття продукту творчої діяльності вашого малюка ви приймаєте процес його становлення як особистості.

Адже логіка дитини така: якщо малюнок поганий, значить і я для мами погана. Тому не бійтеся перехвалити дитину, адже кожен малюнок – це частинка прояву душі вашого маленького дива, його індивідуальності й неповторності.

7. Важливо зауважити, що процес малювання для дітей – це спосіб самопізнання, і дуже важливо не втрачати такий важливий психологічний і педагогічний інструмент, як малюнок. Прості запитання до дитини: «Хто намальований на малюнку? Який він? Що він робить? В якому він настрої?» – дають можливість батькам заглянути в душу дитини і побачити можливі проблеми.

8. Світ фантазій і казок, який відбивається на малюнку, розкриває для дитини нові горизонти власної уяви, і це дуже значуща сфера життєдіяльності дитини. Якщо батьки постійно повертають дитину в сувору реальність, це значно зменшує здатність фантазувати у дітей, збіднюється інтелектуальний розвиток особистості, знижуються можливості креативного, образного мислення. Але ж самі подумайте: перед тим, як чомусь з'явитися в реальності, це щось з'являється у когось в фантазії. Не вбивайте в своїй дитині творця!

9. Важливо сказати те, що сама дитина починає пишати собою, коли бачить продукти своєї творчості в малюнках, що є найкращим засобом для психологічної профілактики невротичних розладів особистості, тривог, страхів і низької самооцінки. Як ви будете пишати ви своєю дитиною, ні в казці сказати, ні пером описати.

10. Малюнок є найпершою формою самовираження людства і найдавнішим засобом соціалізації. Наскальні малюнки передають нам весь шлях розвитку суспільства і цивілізації, так дайте ж своїй дитині пройти свій шлях розвитку в малюнках.

КОНСУЛЬТАЦІЇ ДЛЯ БАТЬКІВ

«БАТЬКАМ ПРО НЕТРАДИЦІЙНІ ТЕХНІКИ МАЛЮВАННЯ»

Більшість дорослих людей у своїх навичках образотворчого мистецтва досягає не багато чого поверх того, що вони вміли до 9-10 років життя. Якщо такі навички розумової діяльності як мова, мислення, почерк під час дорослішання людини змінюються й удосконалюються, то розвиток навичок малювання в більшості припиняється в ранньому віці. І якщо діти малюють, як діти, то багато дорослих теж малюють, як діти, яких би результатів вони не досягали в інших сферах. Крім того, зазвичай дорослі зі страхом сприймають пропозицію що-небудь намалювати. Причина даного явища – в загальноприйнятій культурі нашого суспільства. Адже набагато важливіше вміти читати й писати, ніж малювати. Тому й не варто дивуватися тому, що дорослі не вміють малювати, а діти, закінчивши початкову школу, припиняють займатися образотворчою діяльністю й, таким чином, зупиняють розвиток навичок малювання.

Але, як показує досвід, наявність творчих здібностей відіграє в житті людини немаловажну роль, починаючи від формування особистості й закінчуючи становленням фахівця, сім'янина, громадянина. За даними опитування, діти в п'ятирічному віці дають 90 % оригінальних відповідей, у семирічному – 20 %, а дорослі – лише 2 %. Це саме ті, хто витримав тиск соціуму й залишився творчою особистістю. Цифри змушують замислитися про те, як важливо не пропустити момент і не відхилити людину від творчої діяльності, а навпаки наблизити до неї, зацікавити, навчити бачити й реалізовувати свої можливості.

Наведу приклад. Як би ви відповіли мені на запитання: «Для чого зайцю такі великі вуха?» Більшість не задумуючись дає правильну відповідь: «Щоб швидше вловлювати звук і краще чути». А 5-річні діти на занятті дали ще й таку: «Щоб бути красивим». Чи багато з вас бачать красу у довгих заячих вухах? А ваші діти бачать! Тому що вони – творчі особистості! Саме в дитинстві закладається фундамент творчої особистості, саме тоді

закріплюються моральні норми поведження в суспільстві, формується духовність.

Образотворча діяльність – один з видів художніх занять, де дитина творить сама, а не просто розучує й виконує створені кимось вірші, пісні, танці. Творчість не може існувати під тиском і насильством. Вона повинна бути вільною, яскравою і неповторною. Не розстаючись із олівцями, фломастерами, фарбами, дитина непомітно для себе вчиться спостерігати, порівнювати, думати, фантазувати. Нестандартні підходи до організації образотворчої діяльності дивують і захоплюють дітей, тим самим викликаючи прагнення займатися такою цікавою справою.

Оригінальне малювання розкриває творчі можливості дитини, дозволяє відчувати фарби, їхній характер і настрій. І зовсім не страшно, якщо ваш маленький художник забрудниться, головне – щоб він отримував задоволення від спілкування з фарбами і радів результатам своєї праці.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ БАТЬКІВ, ЯКІ ПІДТРИМУЮТЬ ТВОРЧІ НАХИЛИ СВОЇХ ДІТЕЙ, З ОСВОЄННЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ ТЕХНІК МАЛЮВАННЯ ВАШИМИ ДІТЬМИ.

Ігри з фарбами

Дитяче образотворче творчість нерідко вражає дорослих своєю безпосередністю, оригінальністю, буйством фантазії.

Пропоную вам, батьки, і вашим дітям з допомогою ігор-занять, освоїти нетрадиційні техніки для передачі зображення. Завдання такого роду допоможуть Вашій дитині більше дізнатися про фарбах, запам'ятати назви кольорів та їх відтінків, навчать вільного володіння пензлем. Дитина дізнається про теплих і холодних тонах, про те, як колір впливає на настрій.

Ігри з фарбами, водою і папером розвивають просторову уяву та неординарне мислення. Виховують потребу шукати, думати, приймати самостійне рішення. А такі риси характеру необхідні підростаючому людині і зараз, і в майбутньому, ким би він не став художником, будівельником, педагогом, фізиком, математиком.

Малювати фарбами легше і цікавіше, ніж олівцями або фломастерами. Малюнок яскравіше, та й рука не втомлюється. Так дітям можна запропонувати зовсім несподіване рішення: будемо малювати фарбами за допомогою пальців. Давайте палець обмакнемо у фарбу! І ми малюємо без пензлика! Теми можна запропонувати такі: «Грона горобини», «Ягоди», «Чарівні хмари» і ін

Малюючи з дітьми з обмеженими можливостями, батьки можуть використовувати цей прийом для передачі зображення. Він не вимагає дуже точного виконання. Пропоную такі теми: «Розсипалися намисто», «Тканину для плаття мамі», «Заготовки на зиму» і т.д.

Одна з найпростіших і цікавих технік, якій можна зайнятися з дітьми вважається монотипія. На гладкій поверхні пластмасовою дошки робиться малюнок будь-якою фарбою. Зверху накладається аркуш паперу і притискають до поверхні дошки. Виходить відбиток у дзеркальному відображенні. Звідси

назва – тільки один відбиток. Темі такі: «Квіти у вазі», «Сніжні узорі», «У царстві Снігової Королеви», «Підводне царство», «Квітучий луг». Такі завдання розвивають у дітей уяву, фантазію, творчість, почуття кольору, використовують потрібну для певного малюнка гаму фарб.

Ще одна весела гра з папером і фарбами. І знову з допомогою техніки монотипії. Яскраві плями фарби наносять на одну половину аркуша, притиснемо до неї другу половину, ретельно розгладимо в різні сторони і розгорнемо. Що вийшло? Та ми ж просто подорожуємо по країні Двудляндії. Незвичайна країна. У ній нічого не буває по одному. Наприклад, відображаються хмари в осінніх калюжах дощу. Дуже цікаві теми для дітей: «Я і мій портрет», «Місто на річці». Намалюємо місто, зігнемо папір по горизонталі – місто відбився у воді. За допомогою цієї техніки можна дітям пояснити закони симетрії. Малюючи з дітьми можна змусити ворухити крильцями бабок та метеликів, розквітнути квітам, перетворити в пухнастий кульку - кульбаба. Важливо, щоб дитина відчував від занять радість творчості і задоволення.

Таких ігор-занять можна придумати велику кількість. Головне, щоб була фантазія і кмітливість. Можна використовувати інші техніки малювання: відтісування різних предметів, рослин, малювання по сирій папері, кляксографія.

Приєм «відтісування рослин» можна використовувати в осінній період. Спочатку потрібно заготовити листя дерев різної форми і кольору. Наносимо фарбу на лист дерева, перевертаємо, прикладаємо до аркуша паперу і притискаємо. Вийшов відбиток осіннього листа.

Нетрадиційні техніки малювання допомагають дітям відчутти себе вільними, творчими особистостями, побачити і передати на папері те, що звичайними способами робити набагато важче. Малюючи, дитина відображає і впорядковує свої знання про світ.

«РОЛЬ СПІЛЬНОЇ ТВОРЧОСТІ В СІМ'Ї»

Творчість дітей – це світ яскравих дивовижних образів, з допомогою яких вони передають свої враження про оточуючої їх дійсності.

Багато батьків вважають: головне - не захоплюватися улюбленими дитячими роботами, оберігаючи внутрішній світ дитини, давати можливість без жодного втручання з їх боку висловлювати свої думки і почуття.

Таке ставлення до дитячої творчості помилково. Звичайно, не слід нав'язувати дитині своє бачення, свої смаки, але навчити дитину навичкам і вмінням необхідно.

Як досягти належного рівня дитячої творчості?

В якому віці воно виникає?

Які його джерела?

Чому батьки повинні звертати увагу на прояв творчих здібностей у дитини?

Розмовляючи з батьками можна відзначити: як правило, дитяче творчість раніше проявляється в тих випадках, коли діти спостерігають аналогічну діяльність дорослих і починають їх наслідувати.

Дитяче творчість активізує процес навчання: розвиваються в процесі творчості ініціатива, самостійність і активність спонукають дітей освоювати знання, навички, вміння, формують у них здатність до самонавчання і саморозвитку.

Щоб діяльність дитини носила дійсно творчий характер, необхідні певні умови.

Насамперед, зв'язок навчання з життям: батьки повинні знати і розуміти, що дитину може зацікавити, те, що пов'язане з його безпосереднім досвідом і оточенням. Важливо також, щоб нові знання та вміння він міг застосувати.

А в зв'язку з тим, що сприйняття дошкільнят є чуттєвим (для них важливо помацати, побачити, «відчути» реалії цього світу), пізнання світу має носити наочний характер.

Для створення творчої атмосфери в сім'ї необхідно також надання дитині свободи. Батьки повинні вчитися розуміти свою дитину, допомогти йому переконати батьків, що в залученні дитини до творчості головну роль грає не методика, а терпіння, розуміння, делікатність, доброта й віра.

Батьки, долучаючись до дитячої творчості, набувають практичні вміння, завдяки яким вони можуть разом з дітьми займатися і творити.

Під час осінніх прогулянок, зображуючи красу осіннього лісу, батьки захоплено разом з дітьми малюють. Це цінно, як спілкування, адже ніщо так не зближує дітей і батьків, як спільна діяльність і в той же час дорослий завжди має можливість допомогти своїй дитині впоратися з затрудненими, що виникають в процесі діяльності, а також захопити, зацікавити особистим прикладом.

Однією з форм роботи з батьками є виставки спільної творчості. Батьки повинні бути залучені в процес розвитку творчих здібностей дітей. Батьки виявляють інтерес, захоплюються, створюють багато різноманітних спільних з дітьми виробів і беруть активну участь у виставках: «Золота осінь», «Новорічна казка», «Мій улюблений місто» і т.д. Батьки залишають відгуки про виставку.

Розвиваючи творчі здібності і творчу індивідуальність дітей через різноманітну спільну діяльність, ми допомагаємо їм освоювати світ краси і добра. Разом з батьками діти успішно оволодівають основами образотворчої грамоти, яка відкриває їм шлях до побажання образотворчого мистецтва і краси навколишнього світу.

«РОЗВИТОК ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ»

Навчання завжди пов'язане з помилками. Виправляйте їх спокійно, доброзичливо, щоб не завдати дитині психічної травми. Не забувайте хвалити малюків за найменші успіхи й досягнення. Неодмінно закінчуйте заняття на позитивних емоціях. Найголовніше – зацікавити дітей і підтримати в них бажання пізнавати нове. Пам'ятайте, що далеко не всі повинні у майбутньому стати художниками, але кожна дитина може навчитися помічати навколо себе красу, шанувати її та вміти відтворювати у своїй душі, своїй творчості

Говоріть «ні» дитині якомога рідше. Найпростіший спосіб перервати політ уяви – зупинити дитину, коли вона чимось займається. Малює пальцем на картопляному пюре? Виросте майбутній Пікассо. А хто знає, що вийде, якщо змішати газовану воду з майонезом? Ви не знаєте, а ваша дитина дізнається і, можливо, стане другим Менделєєвим.

Змістовно і цікаво організуйте життя вашого малюка, дайте йому можливість для нових і яскравих вражень. У цьому вам допоможуть прогулянки, екскурсії, книги, бесіди.

Надайте дитині всі необхідні матеріали для творчості. Ви не можете переплисти річку, якщо у вас немає човна, вірно? Щоб займатися творчістю, потрібні інструменти і матеріали. Забезпечте дитину олівцями, крейдою, пластиліном, природним матеріалом, папером, клеєм, безпечними дитячими ножицями і т.д.

Акцентуйте увагу на чарівності самого процесу, а не на результаті.

Не женіться за складністю. Відповідно до досліджень, найпростіші м'ячки або кубики розвивають мислення і уяву дитини не гірше, ніж «круті» дорогі іграшки. Наприклад, кидаючи або катаючи м'ячик, навіть найменша дитина кожен раз робить це по-іншому, оволодіваючи новими навичками та пізнаючи для себе щось нове.

Не відмовляйтеся від сучасних технологій. Комп'ютер часто прирівнюють до телевізора, і час, проведений за комп'ютерними іграми, вважається витраченим марно. Це не зовсім так, адже за допомогою

комп'ютера можна малювати, створювати музику, будувати віртуальні будинки. Просто купуйте правильні ігри, які сприятимуть розвитку уяви і творчості.

Давайте дитині завдання, що вимагають креативності: незвичне використання знайомих предметів, домальовування заданих елементів, гра зі словами і римами, завершення фраз, зміна сюжетів знайомих творів, підміна героїв.

Творіть разом з дитиною. Ваша присутність і заохочення – найкращий стимул для творчого настрою дитини. Влаштовуйте домашні концерти, сімейні читання вголос і міні-спектаклі, ходіть разом в музеї і на концерти, малюйте і клейте, слухайте разом музику і танцюйте (не обмежуйте свою дитину рамками лише дитячих пісеньок і танців).

Будь-який вид дитячої творчості – це не просто розвага, творчість допомагає дитині стати в майбутньому щасливою, задоволеною життям людиною. Ставтеся серйозно до інтересів дитини, і постарайтеся розвинути її таланти, якою б дивною або незрозумілою не здавалося вам її творчість.

Обов'язково підтримуйте дитину при її творчих заняттях. Результати роботи неодмінно мають бути вами оцінені найвищою оцінкою, навіть якщо вам дещо не сподобалось. Хваліть дитину і щиро радійте її успіхам.

ПОРАДИ ДЛЯ БАТЬКІВ

Ви звертали увагу на колір, яким ваш малюк найбільше любить малювати? Діти часто прив'язуються до певного кольору, і це перевага стосується всього: від улюблених ласощів до іграшки. Психологи вважають, що вибір кольору відображає особливості особистості. Якщо ви хочете дізнатися точне значення улюбленого дитячого кольору, слід пройти з дитиною відповідний тест. Цим займаються психологи – хромотерапевти.

Синій – дитина спокійна і врівноважена. Йому не сумно одному, адже він любить поміркувати. Дружбі він віддається повністю, тому що вважає за краще віддавати, а не отримувати. Однак слід враховувати одне «але». Часом діти вибирають синій не тому, що спокійні, а тому що хочуть заспокоїтися.

Зелений – дитина незалежна, наполеглива, вперта. Зелений для нього – колір спокою і безпеки, до яких він прагне.

Червоний – малюк ексцентричний, агресивний, активний.

Жовтий – малюк – допитливий оптиміст.

Фіолетовий – малюк любить фантазувати, він емоційний, але в той же час дуже чутливий і вразливий.

Коричневий – дитина часто відчуває негативні емоції. Він повільний і фізично не розвинений.

Чорний – дитина пригнічений, чорний колір він використовує як протест проти дискомфорту, який відчуває. Йому необхідна зміна атмосфери.

Сірий – все одно що відсутність кольору. Малюк байдужий до навколишнього, він прагне не помічати того, що йому не подобається і що її турбує.

Такі нескладні ключі вам знадобляться для розшифровки малюнка маленького чоловічка. Малювання не тільки допоможе вам зробити психологічний портрет дитини, а й зміцнить його пальчики, навчить координації, тонким рухам, і пізніше йому легше буде оволодіти письмом

Отже, що можуть сказати колірні переваги про вашу дитину?

Синій

Якщо малюк кидається на все блакитне і синє – у нього вже дорослий світогляд, він цінує рівновагу в житті. Блакитний – це колір, який часто «нав'язують» хлопчикам. Тому дитина може вибирати його за звичкою. Любов до синіх відтінків відображає умиротворений характер. Як правило, такі діти рідко вередують, люблять споглядати і захоплюються спокійними іграми, наприклад, конструктором. Малюк, який тягнеться за темними відтінками синього, можливо, страждає меланхолією. Він замислений, сумний. Може, цей вибір був пов'язаний з враженням від сумної казки, яку дитина прочитала.

Фіолетовий

А в тих випадках, коли дитя вибирає одяг виключно у фіолетових тонах, будь упевнена: росте майбутній актор!

Діти, який люблять фіолетовий, часто захоплюються малюванням, ліпленням з пластиліну. Такі хлопці обожнюють розігрувати спектаклі з друзями, із задоволенням беруть участь у новорічних постановках в дитячому саду. А ще маленькі любителі фіолетового нерідко потайливі і хитрі. Така дитина вміє перевтілюватися в слухняного ангела, пустувати.

Жовтий

Малюк, який обожнює жовтий колір, налаштований на величезні життєві перемоги.

Такий колір в дитинстві вибирають лідери, майбутні бізнесмени, політики – впливові люди. Любитель жовтого розумний, у нього багата уява. Часто такі діти люблять фантазувати, грати в стратегічні ігри на самоті. Вони слухняні, але занадто мрійливі. Іноді їхня фантазія відводить їх далеко, і вони не можуть перемкнутися на дійсність. Але в майбутньому любителів жовтого чекають приголомшливі перемоги, серйозна кар'єра і, можливо, влада.

Жовтий – один з оптимальних дитячих виборів, свідчить про сприятливу атмосферу будинку і в школі. Деякі діти просто не виносять цю фарбу – часто це вказує на дискомфортні ситуації в сім'ї.

Рожевий

Багато дівчат люблять рожевий. Це говорить про жіночність, емоційність. Дівчата вибирають рожевий, тому що цей колір асоціюється у них з ляльковими нарядами, квітами, дитячою косметикою. Рожевий експлуатують виробники дівочих іграшок, тому прихильність дівчаток до нього зрозуміла. Але якщо хлопчик обожнює рожевий колір, насторожитесь: такий вибір зазвичай показує на слабкість, невизначеність, пошук, замкнутість. Нерідко рожевий люблять хлопчики, які відчувають себе не прийнятими та не зрозумілими в своєму оточенні. Однак у деяких випадках хлопчики вибирають рожевий через асоціації з солодощами або від підвищеної емоційності. Крім того, рожевий колір заспокоює дітей.

Червоний

Любителі червоного дуже експресивні. Прихильність до цього кольору вказує на незалежний характер, лідерство, прагнення до популярності і похвали. Такі діти дуже енергійні, рухливі, цілеспрямовані. Вони легко навчаються, швидко починають читати і писати.

Однак багато хлопців, які обожнюють бордові або червоні відтінки, бувають неврівноваженими. Зверніть увагу на малюка, який раптово полюбив темні відтінки червоного. Гамма від бордо до коричневого в його малюнках часто означає, що дитині необхідний відпочинок, спокій.

Помаранчевий

Цей колір воліють природжені оптимісти. Такі діти відкриті, веселі й говіркі. Маленький любитель помаранчевого має широке коло товаришів, з легкістю йде на контакт з дорослими, викликає в оточуючих захват своєю сміливою безпосередністю. В окремих випадках любов до помаранчевого кольору обумовлена нервозністю. Такі діти вразливі, і сама незначна дрібниця може викликати у них істеріку. Крім того, любитель помаранчевого, як правило, має безліч різноманітних захоплень – малювання, спорт, стратегічні ігри і так далі. Але список його інтересів швидко змінюється, до кожного хобі він відноситься поверхово. До речі, любов до світлих відтінків помаранчевого вказує на міцне здоров'я і відмінну фізичну форму.

Зелений

Тут все залежить від відтінку. Зелений колір досить складний. Якщо дитина любить салативий відтінок, це говорить про спокій та оптимізм. Такі діти наділені глибоким інтелектом, у них розвинена фантазія та аналітичний розум. Але якщо дитя віддає перевагу темно-зелений колір, насторожитесь: як правило, його люблять замкнуті діти, які відчувають себе незрозумілими у своєму середовищі. Темно-зелений зазвичай люблять хлопці, які недостатньо відчувають захист і опіку батьків. Вони бояться змін, домінування над власною особистістю. У цілому любов до всіх відтінків зеленого означає ідеалізм, шляхетність і честолубство, аж до руйнівної самокритичності і боязнь зробити помилку. До речі, багато психологів впевнені: зелений колір відбиває бажання їсти солодке!

Білий

Білий колір люблять спостерігаючі і в той же час сором'язливі малюки. Такі діти мають розвиненим емоційним інтелектом – вони чуттєво аналізують все, що відбувається навколо. Нерідко любителі білого вже мають свою точку зору, свою дитячу систему цінностей, яка не схожа на ту, що їм нав'язують дорослі. Улюблений білий колір у дитини часто свідчить про природжений талант до філософських роздумів. Такі діти мають багатий внутрішній світ, вони духовно розвинені, але значно більш замкнуті, ніж однолітки. До речі, нелюбов до білого, різке відторгнення білого кольору може послужити сигналом того, що дитина психологічно втрачає зв'язок з матір'ю, в чомусь її звинувачує.

Діти наділені уявою, і їхні малюнки можуть бути дуже сміливими з точки зору вибору кольорів. Переважання ж одного з них може оповідати не тільки про особливості характеру чада, його темпераменту, а й про те, чого він потребує, чого боїться і про що мріє. Дуже часто діти не можуть розповісти про те, що їх хвилює, однак уважні батьки здатні помітити недобре, всього лише розглядаючи дитячі малюнки.

Жовтий. Його вибирають мрійники, фантазери, жартівники, діти, які можуть прекрасно зайняти сам себе, годинами граючи на самоті. Батьки дивуються: у сина багато дорогих розвиваючих іграшок, а малюк захоплено грає камінчиками або гілочками, принесеними з прогулянки, або простими кубинка замість навороченої залізниці. Ці діти – творчі натури, оптимісти, але мало привчені до порядку й не здатні приймати рішення.

Червоний колір вибирають активні непосиди, досить неслухняні, але відкриті всьому новому. З цими малюками не оберешся клопоту: вони багато бігають, пустують, забирають іграшки або ламають їх, ігнорують заборони. У той же час для них дуже важлива похвала. Головне завдання батьків – спрямувати їхню енергію у творче русло, привчити до посидючості, тоді їм буде під силу будь-яка мета. Заспокоїти їх можна, додавши в їх життя трохи синього, наприклад, пофарбувавши стіни дитячої в блакитний відтінок.

Помаранчеве сонце, помаранчеве небо, помаранчева мама – це не дуже добра ознака. Малюк темпераментний, проте його порушення не знаходить виходу. Потрібно придумати, як уникнути нервового зриву і істерики. Може, дитину потрібно відвести в спортивну секцію або покликати в гості інших дітей і запросити клоуна?

Зелений найчастіше фігурує в малюнках дітей, яким бракує материнської любові. Кроха відчуває себе покинутим, нікому не потрібним, йому не вистачає творчості та інтересу до життя. Такі діти зазвичай закриті, зайво консервативні, дуже бояться будь-яких, навіть найдрібніших змін в розпорядку дня або інтер'єрі дитячої кімнати. «Зелені» малюнки дитини фактично ставлять мати перед дилемою – робота, що забирає всі сили, або малюк, терміново вимагає уваги і захисту.

Синій вибирають дітлахи повільні, спокійні, ґрунтовні. Вони люблять робити все не поспішаючи, розмірковуючи, а на будь-яке своє «чому» чекають ґрунтового і докладної відповіді. Рано вчаться читати і роблять це з задоволенням, охоче діляться своїми іграшками з іншими дітьми. Але якщо синіми малюнки стали раптово, можливо, дитині не вистачає спокою. Про

особливий напрузі свідчить поєднання синього і зеленого. Діти, які малюють тільки цими квітами, швидше за все, замучені батьківськими заборонами й обмеженнями, які бояться порушити. Необхідно надати дитині більше свободи, заохочувати ініціативу і хоча б тимчасово змінити батіг на пряник.

Фіолетовий складний колір, отриманий з «протилежних» синього і червоного свідчить і про складний характер дитини. Ці натури артистичні, але дуже чутливі. Їх абсолютно не можна лаяти, бо будь-яке батьківське невдоволення сильно ранить.

Чорний – дуже похмурий колір, і це лякає батьків. Насправді, років до 4-5 діти вибирають його тому, що він найбільш контрастний по відношенню до білому папері, тому боятися його не слід. Про серйозні проблеми перевагу чорного кольору починає говорити набагато пізніше. Але коли це дочка, раніше бачила світ в рожевому кольорі, раптом стала приносити із саду тільки чорно-білі малюнки, варто поцікавитися, чи не змінилася чи є у неї вихователька? Психологи вважають, що чорний можуть вибирати і діти, які хочуть донести щось (не обов'язково неприємне) до дорослих, але не можуть зрозуміти, як це зробити.

Коричневий починає переважати в малюнках, якщо малюкові незатишно або він хворий (можливо, у нього в принципі слабке здоров'я). Цей колір – пошук надійного і безпечного притулку при внутрішніх і зовнішніх проблемах.

Сірий любителі цього кольору – непомітні, потайливі, замкнуті і сором'язливі малюки. Цей колір діточок, оточення яких доросле: малюка захищають від інших дітей, або самі діти з якихось причин не беруть його в свою «зграю». Сірий може з'явитися і в тому випадку, якщо малеча перевантажений гуртками та секціями: варто подумати, чи так потрібен чаду щоденний англійський в поєднанні з уроками співу та гри на фортепіано.

ЧИ ЗНАЄШ ТИ, ЩО ТАКЕ ФАРБА?

Фарби – це, ймовірно, найдавніший винахід людини у сфері облаштування свого житла. Ще стіни печер прикрашалися наскельними малюнками, які наносилися фарбами, створеними з витяжок рослин і екстрактів. З тих пір прогрес зробив крок далеко вперед.

Перші фарби з'явилися більш 20000 років тому. Підтвердження цьому – наскельні малюнки первісних людей. Правда палітра фарб наших предків складалася лише з чорного, жовтого і червоного кольорів. Сама ж фарба складалася з пігменту, подрібненого в порошок, води і сполучника (яйце, жири тваринного походження).

Синій і зелений кольори вперше були отримані єгиптянами близько 5000 років тому. Вони ж першими стали використовувати різні смоли і віск в якості плівкоутворювачів.

Значних змін у світі фарб не було аж до початку XIV століття. Зрозуміло, фарба стала застосовуватися набагато ширше, увійшовши і в життя простих людей.

Однак справжній прорив стався вже в XVI столітті, коли на Американському континенті виявили рослини кількох видів, які при їх змішуванні давали різні колірні відтінки. Неменш важливим був той факт, що виготовлення фарб за допомогою такого способу не вимагало особливих витрат. Попит на них почав рости. Це повело за собою відкриття підприємств з виробництва лакофарбових матеріалів.

Сучасна фарба дуже сильно відрізняється від своїх попередниць, які мали характерний запах і складалися не більше ніж з трьох компонентів. У наш час фарба в своєму складі містить до 10 інгредієнтів.

Загадка про фарбу

Намалювати можна нею Будинки, хмари і поля. Зелену затишну алею,
Високі гори і моря. Зачарувати можна нею - Така вона чудова й гарна!

Чи знаєте, як звать цю фею? Звичайно, акварельна... (Фарба)

Пензлик, аркуш та вода...

Де ж малюнок? От біда!

Що іще забув я взяти,

Щоб пейзаж намалювати? (Фарби)

Загадка про пензлик

Дерев'яний та довгенький, хвостик в нього є маленький. Як у фарби
хвіст мочає – все довкола розцвітає. (Пензлик)

ЗУСТРІЧ ЗІ СВІЧКОЮ

Чи знаєш ти?

Людина навчилася виготовляти свічки в давнину. Стародавня свічка являла собою чан з жиром, в центрі якого плавав гніт з тріски або сплетеної шерсті тварин. Свічка не лише освітлювала стародавнє житло, другим не менш важливим її призначенням була охоронна функція. Пращури вірили, що вогонь свічки здатний відігнати темні сили, чаклунство і зло.

Свічка змінювалася разом з розвитком людини. Люди навчилися використовувати бджолиний віск, з'явилися сальні свічки, були і очеретяні зі смолою. ІХХ століття винайшли стеаринові і церезинові свічки, приблизно тоді ж був винайдений парафін. Свічки стали доступними за ціною практично для всіх станів і житла ожили у вечірній і нічний час завдяки трепетному вогнику в вікнах.

Сьогодні ринок свічок дуже різноманітний. Кольорові та фігурні свічки захоплюють пишністю форм і вишуканістю декору. Не забута і біла традиційна свічка, яка вірно служить людям у хвилини негоди і труднощів, освітлюючи простір і шлях.

Сучасні свічки виготовляються з воску або парафіну, прекрасний дизайн і барвиста упаковка перетворюють цей товар у прекрасний подарунок призначений кому завгодно. Свічка завжди потрібна в будинку, тим більше така красива і святкова.

Людині потрібні свічки досить часто і для різних випадків. Наприклад, традиція задувати свічки на іменинному торті виникла з бажання захистити дитину від бід і зла. Для весільних обрядів і для романтичної вечері і для інших цілей потрібні різні свічки.

Уособлення живлющої сили вогню, маленької частинки сонця запалена свічка зігриває душу й оселю, наповнюючи світ романтичною музикою любові і добра.

Горить свічада не палає

Горить свічада не палає

А сум в очах та й не минає
За долю нашу, Україну
За неньку нашу молодь гине
Молюся Богу без зупину
В Молитву серцем я порину,
В очах горить молитви слово
Тому прошу сердечно в Бога
Зупини ці біди сеї днини
Посій же щастя в Україні
Ми козаки, ми сильні люди
Та без тебе ми нікуди
Тож просим Боже допомогти
Цих нелюдів перемогти
Щоб жити мирно, разом, Вільно!!
Щастя й долю Боже дай
Ми йдем боротись за наш Край!!!
Притча про свічку

Настав вечір. Одна людина запалив маленьку свічку і почала підніматися з нею по сходах, які, закручуючись спіраллю, губилися десь високо під склепінням вежі.

- Куди ми йдемо? - запитала свічка.
- Ми піднімаємося на вежу, щоб освітити шлях кораблям в гавань.
- Але жоден корабель не зможе побачити мого світла, – заперечила свічка.
- Хоч твій вогник і маленький, – відповів чоловік, – все ж продовжуй горіти так яскраво, як тільки можеш, а решту залиш на мене.

Так перемовляючись, вони дісталися до самого верху башти і підійшли до великої лампи. Чоловік запалив лампу за допомогою маленької свічки, і незабаром великі відполіровані дзеркала за лампою відбили її світло, поширюючи його на милі навколо і вглиб моря, висвітлюючи шлях кораблям. ...

Як маленька свічка або навіть сірник можуть розпалити величезне вогнище і вказати шлях сотням людей, так і невелике полум'я твого душевного тепла і гарного прикладу здатне змінити життя, світогляд і долю людей, навіть якщо ти сам цього ще не усвідомлюєш в повній мірі. Просто будь світлом для оточуючих тебе людей, як той маячок, який радісно спрямовував кораблі в безпечну гавань.

ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ЗУБНОЇ ЩІТКИ

Найперша зубна щітка, про яку нам відомо, з'явилася тисячі років тому. Цю щітку, відома за назвою «паличка для зубів», виготовляли шляхом жування або жмакання маленьких гілочок чи коріння дерева доти, поки волокна з одного їхнього кінця не ставали досить м'якими й не перетворювалися в грубу щітку. Якщо пожувати зубочистку з одного кінця, вийде поверхня для чищення, подібна такій «паличці для зубів». Деякі аборигени Австралії й Африки, дотримуючись древньої традиції, усе ще чистять зуби такими щітками

Пізніше зубні щітки з'явилися в Китаї. На відміну від давньоєгипетських наконечники у них були з м'яти, що не тільки очищало ротову порожнину, а й освіжало дихання. У XIV столітті зубні палички відчутно модернізувалися. Вони представляли собою кістку або бамбукову гілочку з прикріпленою свинячою щетиною. Замість пасти використовували мелену ячну шкаралупу, екстракт женьшеню, хвою і сіль.

Першими, хто представив світу сучасну зубну щітку, були насправді англійці. Це відбулося в 1780 році. Ручка була зроблена з кістки, а щетинки були прикручені через пророблені в ній отвори.

Ця зубна щітка була перевезена в Сполучені Штати, де в 1880 році вирізані вручну, відполіровані стегнові кістки худоби вже являли собою чудові ручки зубних щіток, у які вручну вставлялися довгі щетинки свиней, по одному пучку в один вручну просвердлений отвір.

У двадцятому столітті дизайн цієї простої зубної щітки досяг небувалих висот. Д-р Роберт Хатсон, стоматолог-пародонтолог з м. Сан-Хосе, Каліфорнія, винайшов першу зубну щітку з м'якою щетиною й заокругленими кінчиками нейлонових щетинок. Він назвав її Огаї-В. В 1969 році зубна щітка Огаї-В® Сїаззіс була відправлена на Місяць... Ніл Армстронг користувався нею за хвилину до того, як зробити історичну прогулянку по поверхні Місяця. В 1991 році компанія Огаї-В виводить на ринок першу зубну щітку моделі Огаї-В® Іпбісаїог® із синіми щетинками-індикаторами, які знебарвлюються в міру користування, сповіщаючи, коли настає час змінити зубну щітку

«ЗУБАСТИК» – КАЗКА ДЛЯ ТИХ, ХТО НЕ ХОЧЕ ЧИСТИТИ ЗУБКИ

В одній чарівній країні жили-були зубки. Так-так, звичайнісінькі зубки. Серед них був один маленький зубчик на ім'я Зубастик. Зубастик дуже любив хрумкати горішки, гризти яблучка і цукерочки.

У цій чарівній країні у всіх зубів були свої будиночки, де вони їли, спали і чистилися. Наш зубчик дуже любив поспати і поїсти, а ось чиститися щіткою йому зовсім не подобалося чомусь...ліниво йому було...

«Задоволення від цієї справи ніякого, користі теж не бачу, – розмірковував так Зубастик, – тільки час даремно витрачаю, краще б пожувати в цей час цукерку».

І одного разу вирішив зубчик зовсім перестати чиститися.

Цілими днями безперервно Зубастик хрумкав горішки і їв різну смакоту. Весело йому жилося і не доводилося двічі на день витрачати час на чистку.

Одного разу Зубастик пішов у гості на день народження до друга. Коли він прийшов додому до нього, то чомусь ніхто не хотів з ним розмовляти і гратися.

«Що це з ними? Раніше ж їм подобалося зі мною гратися», – засмутився Зубастик.

Там був величезний смачний торт з шоколадом і горіхами. Зубастика теж дістався шматочок торта, але на загальний подив, як тільки Зубастик спробував тортик, то відразу закричав, наче від болю, заплакав і втік.

«Що це з Зубастиком? Раніше ж йому подобалося їсти солодощі», – здивувалися всі.

А у Зубастика так розболілося все-все від цього шоколадно-горіхового торта. Ой, як було боляче, навіть плакати і ворухитися було жахливо боляче. «Напевно, я вмираю», – вирішив Зубастик і побіг швидше в лікарню.

У лікарні його зустрів добрий лікар Чистозуб, оглянув він Зубастика, похитав головою і сказав: «Так, це дуже важкий випадок, я нічим не можу тут допомогти».

«Невже це все? Невже я більше ніколи не зможу хрумкати?!» – злякався зубчик і гірко-гірко заплакав.

Лікар Чистозуб спокійно відповів: «Будеш ти хрумкати ще чи ні, залежить тільки від тебе. Кожен сам повинен стежити за своїм здоров'ям. Ти, дорогий Зубастик, коли востаннє чистився, наприклад?»

Зубастик задумався ... і не зміг пригадати, коли це було востаннє:

«Давним-давно, напевно».

«Ммммм, і ти ще дивуєшся, що тобі так боляче їсти? – Здивувався лікар, - ти що не знаєш для чого зуби чистяться?»

«Ні...» – невпевнено простогнав Зубастик.

«Зуби чистяться для того, щоб на них не накопичувалися бруд і залишки їжі. Адже все це залишається на зубках, і якщо не чистити зубки спеціальною щіткою, то весь цей бруд починає руйнувати зубки, саме тому у тебе все так болить, Зубастик, – відповів доктор Чистозуб. – Вирішуй сам: якщо ти хочеш одужати, то чисться вранці і ввечері, і не шкодуй на цей час!»

Зубастик кивнув і бігом побіг додому, знайшов там свою зубну щітку і довго-довго відтирав з себе весь бруд. Потім зубчик подивився на себе в дзеркало і побачив, що він весь покритий маленькими дірочками, які під брудом було не видно.

«Що ж я з собою зробив» – гірко зітхнув Зубастик.

З тих пір пройшло багато часу. Зубастик ретельно кожен день чистився вранці та ввечері, він знову став білим і міцним, він знову зміг їсти горішки та солодоші. Тільки от маленькі дірочки так і залишилися, як нагадування про його ледачий вчинок.

ЗУСТРІЧ З КРУПАМИ І СІЛЛЮ

Ще в давні часи людина вживала сіль. Правда, не в тому вигляді, в якому цей продукт виглядає в наш час. В давнину люди надавали більш пікантний смак їжі за допомогою водоростей, морської води і навіть крові тварин. Така «підсолена» їжа була смачнішою, краще тамувала голод і швидко відновлювала сили. Знахідкою тоді вважався білий порошок, який збирали з каменів на березі моря або солоних озер. Ось так людина і познайомилася з харчовою сіллю.

Є відомості, що народи, що проживали в глибині континентів, не знали про сіль. Це були мисливські племена, які вживали в їжу сире м'ясо і кров тварин. Однак народи, які мали доступ до прибережної зони, досить швидко навчилися спочатку збирати морську сіль, а потім і виварювати її з морської води.

Таким чином сіль стала предметом торговельних відносин і торговельних шляхів. Вона навіть придбала статус обмінної монети, а з часом – і символом багатства.

Сіль була символом дружби і вірності. Стародавні греки, римляни і єгиптяни заклинали сіллю і водою своїх богів. Індійські солдати на солі присягали британським командирам. А в Ефіопії сіль вважалася символом міцної дружби.

У слов'янських традиціях хліб-сіль дуже шанувалися і вважалися джерелом життя, вірності, багатства і благополуччя. До наших днів дожило чимало прислів'їв і приказок, пов'язаних з хлібом і сіллю.

Але через сторіччя людина навчилася добувати сіль з різних джерел і виробляти її у великих кількостях. Тому в сучасності сіль не має такого поважного значення, як у минулому. Тільки лише деякі африканські племена до цих пір використовують сіль у своїх обрядах і вважають її магичною речовиною.

10 Цікавих Фактів Про Крупи

1. Гречка допомагає добре виспатися

Можна не просто насолоджуватися смаком гречки, але і використовувати її як засіб в боротьбі з безсонням. Часто саме гречаним лушпинням наповнюють подушки для міцного і здорового сну. Варто придбати одну невелику таку подушку - можна забути про поганий сон.

2. Який рис краще: білий або чорний

Європейці звикли використовувати для страв білий рис, але вчені вважають, що корисніше буде чорний. Цей рис містить багато рослинного білка, клітковини. Позитивна властивість - нормалізує роботу шлунково-кишкового тракту. Рисова каша сама по собі дуже корисна, але краще віддайте перевагу чорному рису.

3. У гречці міститься велика кількість білка

Сто грам сирої гречки містить 12 грам білка. До складу крупи входить 17 незамінних амінокислот, а білок близький до звичних нам білків в курячих яйцях і сухому молоці.

4. Горохом харчувалися древні греки

Горох виявили під час археологічних розкопок. Фахівці з'ясували, що цей продукт в Стародавній Греції був основною стравою майже у кожної людини в будинку. Дослідження показали, що люди вживали горох ще 20 000 років тому.

5. Гречана крупа несумісна з цукром

Як не хотілося б їсти солодку гречку, цього робити не слід. Цукор нейтралізує всі корисні компоненти цієї крупи. Якщо дуже хочеться скуштувати солодкої гречки, можна замінити цукор невеликою кількістю меду.

6. З рису роблять ювелірні прикраси

Рис давно стали використовувати як «полотно» для творчості. Найчастіше японські майстри вирізають красиві візерунки і навіть портрети на рисовій крупі. В інтернеті можна замовити прикрасу - рисову крупинку, на якій

написано ім'я коханої людини. На жаль, носити рис як прикрасу неможливо, але досить просто милуватися ним вдома.

7. Горох може знищити ціле судно

Горох і правда може зруйнувати ціле вантажне судно. Така цікава історія трапилася з вантажним судном «Дніпро» в Тихому океані. Судно нашттовхнулося на підводний риф і отримало невелику пробоїну. Вода поступово почала заповнювати нижній відсік, в якому знаходилися мішки з горохом. Бобові зерна стали дуже швидко розбухати, а під високим тиском буквально розірвали судно зсередини.

8. Їжте гречку для гарного настрою

Гречка дійсно може зрозуміти настрій. Вчені довели, що гречана каша позитивно впливає на головний мозок і психологічний стан людини. Тому коли їмо гречку, можна відчутти приплив позитивних емоцій.

9. Рис на планеті вживають тоннами

Фахівці з'ясували, що люди з'їдають 700 мільйон тонн рису щороку. Щоб забезпечити всі країни такою кількістю рисової крупи, на плантаціях працює приблизно мільярд людей. Це означає, що кожен шостий житель пов'язаний з виробництвом рису.

10. Пшоно стимулює ріст волосся

У пшоні міститься багато вітамінів B2 і PP, які стимулюють ріст волосся, покращують апетит. Також пшоно допоможе поліпшити стан вашої шкіри. Це своєрідний рецепт вічної молодості від наших бабусь. Пшоняна каша містить дуже велику кількість міді, яка покращує еластичність шкіри і її пружність.

СІЛЬ

УКРАЇНСЬКА НАРОДНА КАЗКА ЧЕРНІГІВЩИНИ

В одного царя було три доньки - гарні, добрі, лагідні. Він в них душі не чув. І царівни дуже любили свого батька. Сина у нього не було і цар повсякчас турбувався тим, яка з доньок гідна бути його спадкоємицею. Нарешті покликав їх до себе та й каже:

- Любі мої, я постарів і не знаю, скільки ще проживу. Післязавтра у мене день народження. Хто з вас подарує таку річ, без якої не можна обійтися, той і посяде трон після моєї смерті.

Царівни задумались, що то за річ. Третього дня принесла подарунок старша дочка. Це був розшитий самоцвітами царський одяг.

- Батечку, без царського одягу ти не міг би бути справжнім царем. Одягни його в таке свято!

Потім зайшла середня донька, тримаючи в руках золоту чашу і хлібину.

- Любий батьку, – мовила вона, – без хліба і води ніхто не може обійтися. Ось тобі хліб, я сама спекла, і вода в чаші.

Нарешті прийшла наймолодша донька.

- Рідний мій батечку, – сказала вона, – я дарую тобі чашу солі, бо без солі не може обійтися людина.

Цар розгублено глянув на неї, а потім звернувся до старшої доньки:

- Цар без царського одягу – не цар! Твій подарунок найкращий. Благословляю тебе, донечко. І твій подарунок хороший, – звернувся до середньої.

Менша дочка побачила, як загорілися гнівом батькові очі і він вигукнув:

- Сором який! Ти, моя менша донька, принесла річ, яка нічого не варта та ще й в дерев'яній чаші. Геть з-перед моїх очей!

Бідолашна царівна залишила царський палац. Вийшла в поле і довго думала, куди їй податися. Ішла вона, ішла, поки дісталася заїжджого двору. Царівна боязно зайшла всередину і спитала хазяйку:

- Вам не треба помічниці?

- Треба, – відповіла та.

Так і залишилася царівна в заїжджому дворі. Вона прибирала в кімнатах, допомагала на кухні. Хазяйка раділа гарній помічниці. Якось вона каже:

- Гріх такій роботящій, розумній дівчині не вміти готувати смачні страви. Давай я тебе навчу.

Царівна була хорошою ученицею. Незабаром вона стала кращою кухаркою на всю країну. Слава про неї розійшлася далеко за межі. Звідусіль царі і князі запрошували її готувати страви на весілля. Минали дні. Якось прийшли по царівну слуги її батька.

- Наш цар видає заміж старшу доньку, – сказали вони, – на весілля запрошено багато гостей. Цар хоче, щоб ти була за старшу куховарку.

- Я згодна, – відповіла царівна.

Вона вдяглася так, щоб не впізнали сестри і пішла до палацу. Нікому й на думку не спадало, що це бідне дівча – царівна. Коли слуги подали на стіл улюблену страву царя, в нього аж очі засяяли. Та тільки він скуштував, як обличчя спохмурніло.

- Хіба це їжа?! – вигукнув він.

- Заберіть її звідси і приведіть до мене куховарку!

Куховарка не забарилася, зайшла в розкішну залу. Цар заходився на неї кричати:

- Ти зіпсувала мені настрій! Що це ти приготувала?!

- Вибачте, царю, – відповіла куховарка, – але я не солила страву, бо знаю, що ви вигнали свою доньку за те, що подарувала вам на день народження сіль.

Цар уважно придивився до кухарки і впізнав у ній свою меншу доньку.

- Донечко моя! – заплакав цар. – Люба моя донечко, не ображайся на старого батька. Я був неправий.

Царівна переодяглася і присутні не могли відірвати від неї очей – така красуня! Цар радів доброму кінцю. А менша царівна згодом поїхала за своїм чоловіком. Так і жили щасливо разом.

Хліб і сіль! .
Хліб і сіль!.. барвінок і калина...
Рушники, мов птиці – на стіні...
Це – моя барвиста Україна
Вишита на білім полотні!..
Люди гарні! щедри! працьовиті!..
Душі їх оспівані в піснях!
Маки, рута і волошки в житі,
Мов живі, цвітуть на рушниках!
Вишивають вміло! як співають!..
На таланти щедра в нас земля!
Тож її, мов скарб, оберігають
Ці степи, і гори, і поля...
Мир і спокій гріють кожну хату,
Сонце-сонях сяє з висоти...
Землю, чорноземами багату,
Більш ніде у світі не знайти!..
Неподільна, вічна і єдина!
Найдорожча – рідна сторона!
Це – моя прекрасна Україна,
Як і доля – в кожного одна!

ЗУСТРІЧ З ОЛІВЦЕМ

Чи знаєш ти?

Сучасним олівцям не більше за 200 років.

Приблизно 500 років тому в шахтах міста Камоорленд в Англії був виявлений графіт. Вважається, що тоді ж почали виготовляти і графітові олівці.

У німецькому місті Нюрнберг знаменита сім'я Фабер з 1700 року почала виготовлення олівців, використовуючи графітовий порошок, але не зовсім успішно. Нарешті, в 1795 році Конт винайшов олівці, виготовлені з суміші графіту і деяких сортів глини й обпалені в печі.

Ця технологія використовується і сьогодні.

«Прості» олівці виготовлені з графіту, який залишає на папері темний слід. При виробництві олівців сухий порошок графіту змішують з глиною і водою. Чим більше глини – тим твердіший олівець, більше графіту – м'якший грифель.

Після утворення з суміші тістоподібної пасти її пропускають через формувальний прес, отримуючи тонкі липкі мотузочки. Їх розпрямляють, розрізають по розміру, сушать і направляють в піч для випалення. Дерев'яні заготівлі з кедра або сосни розрізають навпіл по довжині й вирізають канавку для грифеля. Обидві половинки з грифелем потім склеюють. Дощечки розрізають на олівці, зовнішня їх сторона полірується.

Сьогодні виготовляється понад 300 видів олівців для різних видів діяльності. Можна придбати прості олівці різної твердості або замовити олівці 72 кольорів! Існують олівці для нанесення написів на склі, тканині, целофані, пластмасі і кіноплівці.

Існують олівці, що використовуються в будівництві і залишають слід на поверхні, що знаходиться на відкритому повітрі протягом декількох років!

Загадки про олівець
Тоненьке, кругленьке,
Серце чорненьке.
Хто на його слід погляне,
Думку його визнає. (Олівець)
Всяк школяр його шанує,
Бо він пише ще й малює.
Хто ж цей славний молодець?
Це звичайно(олівець).
Веселкова лічилка
В лузі дощик із квіток
Кольоровий сплів вінок.
У долину, аж до річки,
Простяглись барвисті стрічки.
Ось червона, перша стрічка, –
Колір стиглої сунички.
Друга – наче мандаринки,
Що оранжеві в них спинки.
Третя – жовта, наче сонце Зазирає у віконце.
А четверта – то зелена,
Як листок берізки, клена.
П'ять – блакитна, барвінкова,
Наче квіточка святкова.
Шоста – синя, як ті сливи,
Що дощі вмивали й зливи.
Сьома – вкрили ліс та балки
Фіолетові фіалки.
Із семи стрічок веселих
Утворилася веселка,
І щоб знати кольори,

Ти лічилку повтори.

ІЗ ЗБІРКИ «ЯСОЧЧИНА КНИЖКА», НАТАЛЯ ЗАБІЛА

Олівець – малювець

Взяла Яся олівець, олівець-малювець. Сіла Яся біля столу, розгорнула папірець.

Треба тут намалювати отаку здорову хату! Вікна. Дах. Димар на нім. З димаря – великий дим!

Ось травичка. Ось доріжка. Ось дитинка. Ручки. Ніжки. Ротик. Носик. Голова. І волосся – як трава!

Ось на небі сяє сонце, довгі промені ясні. А в сторонці, під віконцем, квітнуть квіти запашні.

У дитинки є спідничка, а на ніжках черевички. Ще їй кошика зроби – піде ляля по гриби.

Ліс такий густий, кошлатий, і дерев у нім багато – все ялинки та дубки. Як щітки, стирчать гілки. А під кожним під дубочком два грибочки, три грибочки, ось чотири, ось і п'ять. Вже нема де малювать!

Враз на сонце, як примара, налетіла чорна хмара, чорна-чорна, наче дим.

Ось і блискавка! І грім!

І полився з хмари дощик на грибочки, на дубочки, на ялинку, на хатинку, на малесеньку дитинку, на волоссячко, на кошик, ллється дощик, дощик, дощик, ллється швидко, швидко, швидко!

Нічого вже не видно!

- Що ж ти, Ясю, наробила? Зачорнила весь папір! І протерла, і продерла, і пробила аж до дір!

Яся каже:

- Ай-яй-я! Яся каже:

- Це не я! Це такий вже олівець, олівець-малювець.

КОНСПЕКТИ ЗАНЯТЬ

Тема: Осіннє дерево. (Колективна робота)

Техніка: Малювання долоньками.

Мета: розвивати ритм і кольоросприйняття, вчити бачити красу осінньої природи; продовжити використовувати техніку малювання долоньками; виховувати самостійність, охайність

Матеріали та обладнання: Лист ватману тонований із зображенням на ньому стовбуром дерева; дошка; гуаш в мисочках; засушені листя знайомих дітям дерев; аудіозапис пісні Т. Морозової «Різнобарвна осінь»

Попередня робота: Спостереження за деревами восени під час прогулянок, вивчення будови дерева, читання художніх творів

Хід заняття

Вихователь: Діти, як красиво на вулиці! Настала золота осінь, розфарбувала все навколо своїми яскравими фарбами. Як ви думаєте, чому осінь називають золотою? (Відповіді дітей) Ось і в мене на столі різнокольорові листочки з різних дерев. Давайте подивимося і назвемо, з якого дерева відірвався листок.

Дидактична гра «З якого дерева листок?»

(Діти виходять по черзі, вибирають листок, показують іншим дітям і голосно називають назва дерева).

Вихователь: Хлопці, а що відбувається з листочками восени? (Відповіді дітей) Як називається природне явище, коли листя опадає з дерев? (Відповіді дітей)

Фізкультхвилинка «Листопад»

Падають, падають листя,

У нашому саду листопад.

(Змахи руками).

Жовті, червоні листя

За вітром в'ється, летять.

(Повороти навколо себе).

Вихователь: Подивіться, у нас теж є невелике дерево (показує на ватман), тільки от незрозуміло, як воно називається. Чого ж не вистачає нашому дереву? (Відповіді дітей) Правильно, листя. Зараз ми їх намалюємо і відразу зрозуміємо, як називається дерево. Занурте долоньку в мисочку з будь-якою фарбою (жовтої, помаранчевої, червоної), прикладіть долоню до гілочки і у вас вийде чудовий листок (діти виконують)

Ігра-медитація « Я – листочок»

Я – маленький листочок, позолочений осінню. Мене весело гойдає вітерець і ніби кличе за собою. І ось я відриваюся від гілочки, злітаю. Як хороше кружляти над землею. Коли я втомлююсь – спускаюся на неї відпочити.

Вихователь: Подивіться, яка чудове осіннє дерево у нас вийшло. Як же воно зветься? (Відповіді дітей). Мабуть, у нас вийшов клен. Ви молодці, гарно попрацювали, а тепер ходімо мити ручки.

Тема: «Намистинки»

Техніка: малювання пальчиком

Мета: вчити дітей малювати намистинки пальчиком вмоченим у фарбу, розміщувати намистинки на лінії на певній відстані; закріплювати кольори (жовтий, червоний); розвивати естетичний смак; виховувати акуратність у роботі.

Обладнання: гуашеві фарби жовтого і червоного кольору, 1/2 аркуша паперу з проведеною лінією, серветка.

Хід заняття

Пальчикова гімнастик «Розминка»

1. Пальцями однієї руки почергово розминати ділянки між пальцями другої.
2. Те саме зробити другою рукою.

Стук у двері. В гості приходить лялька Катруся в гарному вбранні і з гарним намисто. Діти розглядають ляльку, розглядають гарне намисто.

Діти, вам сподобалось Катрусене намисто? (Так.)

Ось послушайте віршик про намисто.

На довгу нитку намистини

Іринка хоче нанизать,

Вона, напевно, буде нині

На нашім святі виступать.

Вихователь:

- Якою хоче бути Катруся? (Гарною.)

А ваші мами і ви, дівчатка, на свято одягаєте намисто?

Ми з вами зараз нанизаємо намистинки на ниточку. А малювати намистинки ми будемо пальчиком. Ось так. Йдемо достолів і ви мені покажете, як пальчиком будемо нанизувати намистинки (діти пальцем показують).

Фізкультхвилинка «Зарядка»

Швидко стали по порядку,

Розпочнем мерщій зарядку.

Покрутили головою,

Стали всі, немов до бою,

Крила в боки розвели

Й полетіли, попливли.

Ліва, права, ліва, права —

Роблять ніжки наші вправи.

Не лінуйтеся, присідайте,

Ви здоров'ячко зміцняйте,

Щоб хвороби оминали,

Смутку й слабкості не знали.

-А тепер, дітки, вмокніть пальчик у жовту фарбу і зробіть намистинки, але робіть між ними величеньку відстань, щоб можна було туди вмістити намистинку червоного кольору.

Діти працюють, після малювання жовтим кольором витирають пальчик серветкою і малюють червоним кольором, потім знову витирають пальчик.

- Давай, Іринко, подивимось, які намистинки вийшли у дітей.

Вихователь з лялькою оглядають малюнки.

- Дуже гарні намистинки ми повісили на ляльку.

- Давайте з вами заспіваємо пісеньку-хоровод.

Тема: «Квіти для мами»

Техніка: ниткографія

Мета: вчити дітей малювати методом ниткографії, розвивати фантазію, дрібну моторику пальців рук, виховувати вміння слухати пояснення вихователя, правильно відтворювати запропоновані дії, охайність, самостійність.

Обладнання й матеріали: аркуш паперу білого кольору, гуаш жовтого, червоного кольору, нитки.

Хід заняття

Пальчикоа гімнастика « Квіточки»

Ой, у нашому садку квіти гарні в квітнику!

На стеблах гойдаються, мені посміхаються!

Я татуся поцілую, гарну квітку подарую.

Послухайте, будь ласка,

вірш В. Костецького НЕ ХОЧУ

Метелика ловити я не хочу;

Він – квітка неба, хай живе собі!

Хай крильцями барвистими тріпоче,

Щоб радісно було мені й тобі!

І квітку лісову не стану рвати,

Її додому я не понесу,

Бо вдома їй джмеля не погойдати

І не попити ранками росу!

І ні стеблинку, гілку чи травинку

Я не ображу – це страшенний гріх!

Бо в кожній з них живе тремка живинка,

Що світиться дрвірою до всіх.

Вихователь. Дітки, подумайте, будь ласка, що хоче нам сказати автор цим віршем?

Діти. Щоб ми не ловили метеликів, не рвали квітів, не губили природу, а берегли природу. Не слід рвати квіти, краще ними милуватися. Потрібно берегти всю природу, і квіти, і комах, і птахів.

Вихователь. Молодці, діти. Я дуже рада, що ви так гарно зрозуміли цей вірш. А який подарунок можна зробити, якщо ми не будемо рвати квіти?

Діти. Можна виростити квіти і подарувати їх. Можна купити квіти для подарунку.

Вихователь. А ще, діти, можна виготовити квіти своїми руками і подарувати їх. Хочете навчитися виготовляти такі квіти?

Діти. Дуже хочемо.

Вихователь. Намалюємо для матусі гарну квіточку на подарунок

Спочатку з вами відпочипемо, а потім будемо малювати

Фізкультхвилинка – «Квіточка»

Навесні в гайок піду, (Малята довільно ідуть вперед.)

Першу квіточку знайду, (Зупиняються і схиляються вниз)

Біля квіточки помрію, (Присідають.)

Разом з нею порадію, (Беруться руками за щоки і хитають головою.)

І вона всміхнеться (Усміхаються, простягаючи руки перед собою, а потім плавно класти їх собі на груди.)

Вихователь:Сьогодні ми будемо малювати не пензликами, не олівцями, а мотузочками.

Зараз я вам розповім як ми будемо малювати. Опускаємо нитку у фарбу, віджимає її. Потім на аркуш паперу викладаємо з нитки зображення, залишаючи один її кінець вільним. Після цього зверху накладаємомо інший

аркуш, притискає, притримуючи рукою, і витягуємо нитку за кінчик і можна домалювати листя і вазу.

Тема: Барви осені

Техніка: Малювання мильними бульками

Мета: закріпити та розширити знання дітей про хвойні та листяні дерева, вміння розпізнавати їх за словесним описом; продовжувати вчити малювати на основі власних спостережень, уявлень, використовуючи різні техніки; правильно розміщувати малюнок на папері; формувати бажання емоційно ставитись до природи; розвивати мислення, пам'ять, увагу, уяву; виховувати почуття прекрасного, вміння долати труднощі.

Матеріал: музика П.І.Чайковського «Осіння пісня», зображення дерев, тоновані аркуші паперу, пензлі, кольорові мильні бульки, соломинки; зубні щітки, тички з тканини, гуашеві фарби.

Хід заняття

Вихователь розповідає казку про осінь

Якось погожого осіннього дня піднявся в небо великий Повітряний змій.

Глянув він довкола й замилювався.

-Що за краса! А таки гарна осінь!

Почула ті слова Сорока, повторила та й полетіла далі, повторюючи:

Але й осінь! Ну й краса.

Побачила вона горобця, що дзьобав засохлу грушу на дереві.

Бачив?! Що за красуня осінь!

Чого репетуєш?

Кра-са, кр-ра-са!

А мені що з тієї краси? Ні хробачка, ні мушки тобі. Вже котрий день соняшником перебиваюсь!..

І то правда, - погодилась Сорока.

Що з тої краси.

Полетіла до корови, що жувала пахуче сіно.

Чула, - кричить, - усі кажуть Осінь - красуня!

А що з тієї краси, коли ні комара ні мухи?!

Ну й дурепа ж ти, - замукала Корова.

То ж і є краса, що немає твоїх мух та комарів, тим і гарна осінь!

Агов, вухастий! Ти як гадаєш, осінь гарна?

Та що ж у ній гарного? Глянь, як листя облітає - біда!

Ой біда з тією осінню.

Отож і я кажу, що біда з тією осінню, - заверещала Сорока і подалась до Ведмедя, що попався на галявині.

Біда, біда йде, Мишко! Незабаром все листя пообпадає - тоді ніде не заховаєшся: ні за кущем, ні за деревом...

А все через оту осінь!

Посміхнувся Ведмідь: А чого це мені під кущами ховатись? Я собі барліг на зиму приготував. Бачиш, який матрац сухим листям набив. Осінь гарна! І я осінь шаную, - сказала Білочка.

Вона щира і вродлива, і нас до зими готує. Он скільки нам подарувала грибів, жолудів, горішків, ягід. Добра осінь лагідна!

Зовсім заплуталась Сорока, чи гарна осінь, чи ні?

Вихователь:

А як ви думаєте, діти, осінь гарна?

Чим вона вам подобається?

Так, вона всюди на деревах розвішала жовто-багряні ліхтарики, проводить пташок у вирій, допомогла звірям готуватися до зими.

Діти, а давайте пригадаємо, які дерева ростуть у лісі? (Ялинки, сосни, дуби, клени, берези).

Скажіть, а чи є листочки у ялини, сосни?

А що замість листочків?

Якого кольору ці голки?

Як їх ще називають?

А тепер перевіримо хто з вас спостережливий. Ви всі бачили ялинки і сосни.

Молодці! Я бачу ви всі спостережливі. Давайте з вами пограємось у гру «Пізнай за описом», перевіримо чи добре ви знаєте дерева.

- Це дерево має високий міцний стовбур, на верхівці якого ростуть гілки з вузькими довгими зеленими голками, на гілках цього дерева білки завжди знаходять свою улюблену їжу (сосна). (Додаткове запитання: Що знаходять білки на гілках сосни?)

- Це дерево має білий тонкий стовбур з чорними плямами. Його довгі гілки, мов коси дівчат, схиляються майже до землі. Листочки маленькі і мають лікувальні властивості. З цього дерева на весні збирають смачний сік (береза). (Додаткове запитання: Як називається цей сік?)

- Могутній товстий стовбур з широкою кроною. Листя цього дерева має чудернацьку форму. Восени на ньому з'являються одні з улюблених припасів білочки (дуб). (Додаткове запитання: Як називаються ці припаси?)

- Високе дерево з широким стовбуром та звуженою доверху кроною. Листя широке, середнього розміру. У червні з гілок цього дерева на землю падає щось схоже на пух (тополя). (Додаткове запитання: Яке з описаних дерев не росте у лісі?) Де росте це дерево? (Біля доріг, у парках)

- Ми з вами побували в осінньому лісі і побачили, що в ньому росте багато різноманітних дерев. А зараз передайте свої враження від осені у малюнку. Намалюйте дерева в осінньому вбранні, які вам найбільше сподобались.

У кінці заняття вихователь проводить аналіз дитячих робіт.

Тема: «Ялиночка» (малювання по солі або посипання сіллю)

Мета: розширювати й поглиблювати знання дітей про хвойні дерева, будову дерева, ознайомлювати з нетрадиційним способом малювання посипання сіллю, розвивати емоції й міміку; учити радіти з результатів роботи

Матеріали: зображення хвойних дерев; аркуш, фарба, волога канчірка, серветка, сіль, вода для миття пензля

Хід заняття

1. Створення позитивного настрою.

Вправа «Здрастуй!»

Здрастуй, сонце золоте!

Здрастуй, небо голубе!

Здрастуй, деревце мале!

Здрастуй, чистий білий сніг!

Привітав я вас усіх!

(Діти виконують нахили уперед, начебто кланяються один одному, вітаючись.)

2. Мотивація діяльності.

- Скажіть, будь ласка, яка зараз пора року? Як ви здогадалися?

- Які опади найчастіше бувають узимку? Що можна сказати про сніг?

- Чим вкриваються річки й озера узимку? Який буває лід?

- Назвіть, будь ласка, зимові місяці.

- Як виглядають дерева взимку? (Тихі, замріяні, вкриті снігом, як ковдрою, одягнені в снігові шуби, дрімають під сніжною ковдрою.)

Давайте послухаємо історію про ялинку.

Зібралися лісові тварини на галявину до ялинки, щоб прикрасити її. Аж бачать – дроворуби зібралися рубати дерево. Лісові жителі прогнали дроворубів і встигли порятувати ялинку. Якби ж усім ялинкам так щастило! Як було б гарно. А в оселях нехай стоять собі штучні деревця або намальовані. А якщо хтось іще не вміє малювати ялинку, ми навчимо!

3. Фізкультхвилинка «Під снігом»

На ялинку сніг спадав, (Присідання.)

Голочки їй лоскотав, (Згинання пальчиків.)

Гілочки додолу гнув, (Нахили до кожної ноги.)

В білу шубку загорнув, (Імітація з махами рук.)

Щоб ялинка мила

Спала, не тремтіла. (Імітація.

4. Образотворча діяльність.

- Сьогодні ми з вами виконаємо цікаву роботу намалюємо ялинку, але з використанням нетрадиційної техніки малювання посипання сіллю.

Виконання роботи:

- Розташували вертикально аркуш, знайдіть його серединку.

- Малюємо ялинку

- Доки фарба не висохла, посипати малюнок сіллю, яка надасть роботі зернистості

5. Рухлива гра «Ялинка».

Одна дитина стоїть в середині кола та тримає в руках бубон.

Вихователь з дітьми стають в коло обличчям до «ялинка» і виконують відповідні рухи, проказуючи:

Ой, ялинко зелененька,

Ти була колись маленька,

А тепер ти ось яка-

І висока , і струнка.

Ось така, ось така-

І висока, і струнка.

Біля тебе ми, ялинко,

Заспіваєм пісню дзвінко,

Візьмем руки у бочок,

Затанцюєм гопачок.

Ялинко, пограй з нами!

«Ялинка» з бубном стає між двома дітьми. За командою діти оббігають коло в протилежні сторони. Хто перший підбігає і вдаряє в бубон – той переможець.

6. Перегляд та обговорення дитячих робіт.

Виставка дитячих робіт. Діти розповідають про свої роботи. Вихователь дякує дітям за малюнки і відзначає, що кожен зміг створити неповторний образ ялинки.

Майстер клас: «Нетрадиційні техніки малювання»

Для учнів 1 класу

Малювання ниткою квітки до казки В.О.Сухомлинського

«Сергійкова квітка»

Мета: розвивати у дітей увагу та фантазію, художнє бачення.

Матеріали:

- Папір;
- Вологі серветки;
- Фарби;
- Ворсиста нитка.
- Спосіб виконання

Обладнання:

Книжкова виставка казок В.О.Сухомлинського.

Організаційний момент:

Ознайомити учнів із казкою В.О.Сухомлинського «Сергійкова квітка».

Спосіб виконання:

- Аркуш паперу складається вдвоє й розгортається. На одну зі сторін довільно укладається нитка, наполовину змочена в туші або чорнилі. Чистий її кінець виводиться за межі аркуша. Змочена частина нитки придавлюється іншою частиною аркуша, і в такому положенні нитка потихеньку витягується. Відкриваємо аркуш – виявляємо зображення, залишене ниткою. Після висихання малюнку декоруємо та отримуємо книжкову закладинку.

КОНСПЕКТ ЗАНЯТТЯ З ВИКОРИСТАННЯМ НЕТРАДИЦІЙНИХ ТЕХНІК МАЛЮВАННЯ «ВАЛЬС ОСІННІХ ЛИСТОЧКІВ»

Мета:

Навчати дітей нового способу нанесення малюнка – друкування листям. Формувати вміння створювати композицію з відбитків листя різного розміру та форми, самостійно добирати потрібні листочки, гармонійно поєднувати кольори, домальовувати пензликом дрібні деталі, яких не вистачає на малюнку. Розвивати вміння орієнтуватися в площині аркуша паперу; дрібну моторику, творчі здібності, художній смак, уяву.

Вчити слухати музику; формувати здатність бачити відображення осені у музиці.

Виховувати любов до природи, формувати вміння включатися в гру.

Обладнання та матеріали:

Запис музичних творів П.І. Чайковського «Осінь пісня», С.С. Прокоф'єв «Фея Осені», пісні «Осінь» муз. Зозулі на сл. К.Перелісної

Штучні дерева з осіннім листям, осіннє листя різне за розміром та кольором, аркуші паперу (великого формату), гуашеві фарби, вода, серветки, поролон, пензлик №2.

Хід заняття:

Загадка:

В зеленім лісі побував

Якийсь художник

І поволі

Дерева перефарбував

У золотисто-жовтий колір.

- Ти хто такий? – я здивувався. –

Чому тебе не бачив досі?

- То придивився, -

Хтось озвався, -

І ти тоді побачиш...

(Осінь)

Вихователь:- Молодці здогадались, так, цим художником є осінь.

-Я сьогодні хочу запросити вас у подорож. Ми побуваємо в казковому осінньому лісі, завітаємо у гості до Осені, відвідаємо її майстерню, де вона розписує різнокольоровими барвами листя на деревах. Та допоможемо Осені розмалювати листочки.

Подорож наша буде незвичайною, і допоможе нам у цьому музика, яку написали композитори П.І. Чайковський та С.С. Прокоф'єв

(Звучить музика П.І. Чайковського «Осіння пісня», С.С. Прокоф'єв «Фея Осені»)

Діти слухають музику, збирають листочки розкладені на підлозі.

- Сподобалась музика?

- Які ці твори за характером? (ліричні, сумні, схвильовані, т.д.)

Композитори відобразили у своїх творах ранню і пізню осінь. У цьому їм допомогли звуки.

- А нам звуки допомогли потрапили в казковий осінній ліс! Подивіться, як гарно навколо, скільки різнокольорових листочків ми назбирали!

Гарний осінній букет в нас вийшов, покладемо його до кошика.

Ми вже знаємо, що осінніми листочками можна милуватися, грати, слухати їхню мову, поринути у фантастичний світ чарівниці осені.

Діти розглядають листочки

Вихователь: Давайте вгадаємо, з яких ці дерев листя.

Гра «Вгадай, з якого дерева листок»

(Діти по-одному підходять до кошику, беруть по листу, і говорять з якого дерева, розповідають на що, або на кого подібні листочки)

Вихователь: Як же нам знайти майстерню панні Осені?

(Звучить пісня «Осінь» муз. Зозулі на сл. К.Перелісної)

Вихователь: Чуєте? Що це?

- Давайте, дітки і ми уявимо себе осінніми листочками і потанцюємо разом.

(Діти виконують довільні танцювальні рухи)

Шлях в осінню майстерню, нам вкажуть друзі листочки.

Осінь з листям грає,
листя з гілок обриває.

Листочки ці непрості,
нам допоможуть дорогу знайти.

Листя жовті летять прямо на ручки малят!

(Вихователь роздає листя з кошика. На руці у кожної дитини по листочку).

- Давайте, дітки дути на листок, щоб він полетів і вказав нам дорогу.

Дихальна гімнастика «Подмухаємо на листочок»

Вихователь:

Золотий листок, лети!

За собою нас веди. (Діти дмухають на листочок)

Вихователь:- А ось і майстерня чарівниці Осені.

Осінь фарби готувала,
У відерця наливала.

Змішувала, чаклувала,

Потім все розфарбувала.

Придивіться, все довкола

Стало різнокольоровим!

Н. Замрія

(Виходить дівчина одягнена у костюм Осені)

Осінь:

У парку кленовім,

У садку вишневім

Я рясні обнови

Роздаю деревам!

– Одягай, кленочку,

Золоту сорочку!

– Бери плаття, вишне,

Кольорове, пишне!

– Ти горобино, не плач! На тобі червоний плащ!

- Доброго дня, дітки! Проходьте, розташовуйтеся. Я вже на вас чекаю.

Задумала я осінній килим зіткати, щоб на ньому листочки у таночку кружляли.

І мені потрібна ваша допомога, сама я не впораюсь.

Вихователь: Ми з задоволенням тобі допоможемо.

Осінь:

- Подивіться, у мене є ескізи, подумайте, в якій техніці вони виконані?

(діти розглядають педагогічні ескізи, відповідають)

- Що ви бачите на малюнку? (Візерунок з листочків)

- Які листочки ви впізнали на моєму малюнку?

- Які листочки допомагали мені малювати?

- Що я домалювала пензликом?

- А зараз пригадаємо, як можна малювати листочками:

1. Беремо листочок за кінчик.

2. Кладемо його на серветку, зворотною стороною догори.

3. За допомогою поролону наносимо фарбу потрібного кольору від середини до країв, притримуємо листок при цьому вказівним пальцем лівої руки.

4. Беремо листок за кінчик і переносимо його на аркуш, кладемо зафарбованою стороною.

5. Зверху накриваємо листок папірцем і легенько притискаємо долонькою.

6. Забираємо листок, а на його місці залишається гарненький відбиток.

7. Тоненьким пензликом домальовуємо те, чого не вистачає на малюнку.

- Як називається ця техніка малювання? (Друк листочками)

- Діти, розгляньте свої листочки. Проведіть пальчиком по ньому. А тепер спробуйте їх перетворити на щось цікаве.

Поміркуйте, яким буде ваш килимочок.

Давайте розізнамо наші пальчики перед роботою:

Пальчикова гімнастика «Вітерець»

Вихідне положення: Розташувати кисті рук перед собою, долонями до себе. Пальці розведені в сторони та напружені.

Вітер залетів у гай.

Ти дерева не гойдай,

(Качати кистями з боку у бік, не згинаючи пальці)

Дуже гілки не клони,

Щоб не тріснули вони!

(Пальчики стискати в кулачок, розтискати)

Після виконання вправи струсити кисті рук.

-А тепер за роботу.

Самостійна робота дітей.

По закінченні дітьми своїх малюнків. Осінь:

- Які чудові малюнки у нас з вами вийшли. Усі осінні листочки, різнокольорові і дуже красиві.

А давайте на килимку викладемо ваші роботи і створимо великий осінній килим . (Діти з'єднують свої малюнки)

- Дуже гарний у вас вийшов килим, молодці!

Вихователь: Дякуємо тобі, панно Осінь, та нам вже час повертатися. Але ми ще не раз зустрінемося з тобою на прогулянці в парку, лісі, біля озера.

До побачення!

Тема: Повітряні кульки для малят

Техніка: Відбиток м'ятим папером.

Мета : розвивати самостійність, уяву, дрібну моторику рук, познайомити з прийомом малювання м'ятим папером; виховаути охайність.

Обладнання: альбомні листи; різнобарвна гуаш в мисочках; пензлика; надуті повітряні кульки на кожну дитину.

Попередня робота: Розгляд повітряної кулі; ігри з повітряними кулями.

Хід заняття

(У вихователя в руках надута повітряна куля)

Вихователь: Діти, що у мене в руках? Давайте подивимося, якого вона кольору, розміру. А для чого потрібен повітряна кулька?

(Відповіді дітей)

Пальчикова гімнастика «Кулька»

(Кінчики пальців обох рук притиснути один до одного, а долоні розвести в сторони. Вийде «кулька»)

Кульку надуваю

в небо випускаю

Вихователь: Давайте сьогодні вирушимо з вами в подорож на повітряних кульках. Тільки треба триматися міцно за ниточку.

(Діти відправляються в подорож по групі)

Психогімнастика «Повітряна куля»

Діти стоять у колі, взявшись за руки.

Вихователь: Уявіть, що з вами величезну повітряну кулю. Іноді куля буде підніматися високо в небо (вдих), а іноді буде опускатися вниз (видих). Високо в небі ми побачимо зірки, і щоб їх дістати, ми будемо піднімати руки вгору. А внизу на землі ми побачимо квіти, і що б їх помацати, ми будемо опускати руки вниз. Вдих - руки повільно піднімаємо вгору. Видих - повільно опускаємо вниз.

Вихователь: Вам сподобалося наше подорож? Давайте тепер намалюємо повітряна куля, на якому ми літали. Для цього візьміть шматок паперу, зімніть його так, щоб у вас вийшов паперовий грудочку (вихователь супроводжує свої

слова діями), потім виберіть гуаш вподобаного вам кольору, занурте в неї паперовий грудочку, а потім прикладіть його до свого листу паперу. У вас вийшов повітряна кулька, залишилося тільки домалювати йому ниточку пензликом.

(Діти виконують, вихователь допомагає)

Вихователь: Подивіться, які гарні і різнокольорові кульки у вас вийшли. Давайте покажемо їх один одному (діти показують малюнки один одному).

Вправа на релаксацію.

Сьогодні ми – повітряні кульки.

Надуваємо кульки, вдих через ніс

Надулися пальчики рук, повільне ворухіння пальцями рук

Випустили повітря. розслаблення

Надулися ручки -повільні помаху руками, невелика напруга

Випустили повітря. розслаблення

Надулися пальчики ніг -повільне ворухіння пальцями ніг

Випустили повітря. розслаблення

Надулися ніжки -повільне піднімання ніг, невелика напруга

Випустили повітря. розслаблення

Ми - повітряні кулі,

Ми катаємося з гори. перекочування на спині вліво - вправо

Ми - повітряні кулі,

Ми катаємося з гори. перекочування на животі вліво - вправо

Сильно-сильно надулися повітряні кульки - загальне напруження

Випустили повітря. загальне розслаблення

Надулися трохи кульки і покотилися до групи діти встають і йдуть до групи

Дітки, а ви хотіли б пограти з нашими кульками? Тоді закрийте очі і повторюйте чарівні слова за мною

Шарик, Шарик, покрутити

На даний перетворися!

(Діти повторюють, а вихователь тим часом розкидає надуті повітряні кулі по підлозі в групі)

Ігри дітей з повітряними кульками.

Тема «Кумедний клоун»

Техніка: кляксографія

Мета. Показати дітям кумедність клоуна у вбранні, міміці, рухах. Продовжувати ознайомлення дітей з нетрадиційною технікою малювання – «кляксографія». Вчити утворювати з різнокольорової плями образ кумедного клоуна, домальовувати його гуашшю і фломастерами. Розвивати творчу уяву у малюванні плямою.

Обладнання: Д.Б.Кабалевський «Клоуни», виставка ілюстрацій, фотографій, малюнків із зображенням клоунів; рідка гуаш, пензлі, фломастери, папір.

Хід заняття

1. Бесіда з дітьми про смішне:

- Що вас може розсмішити?
- Чи сміялися ви коли-небудь усією сім'єю разом? Як це було?
- Що ви відчуваєте, коли ваші батьки разом із вами весело сміються?

2. Вихователь.

Смішити людей - це справжнє мистецтво. Деякі люди від природи володіють здатністю викликати завзятий сміх своїми словами, діями і навіть виглядом. І це зовсім їх не ображає, а навпаки приносить їм задоволення. Це покликання – дарувати веселий настрій. Найталановитіші весельчаки виходять на арену цирку, і тоді сміються усі разом сотні людей.

Давайте ми з вами розглянемо виставу ілюстрацій.

Коли я була маленька Олег Попов був мій найулюбленіший клоун. Його знали в багатьох країнах світу. А це малюнки деяких художників, які теж полюбили дуже кумедних клоунів і намалювати їх для вас.

Скажіть мені будь ласка, що робить їх такими кумедними.(знайди смішне в одязі, взутті, головному вбранні.) Ми сьогодні теж будемо з вами малювати кумедних клоунів, а допомагати нам буде кумедна пляма.

Таке малювання називається «кляксографія» – це малювання за допомогою рідкої фарби.

Ігрова вправа із словом «кляксографія»

«кляксографія» - дивується

«кляксографія» - радіє

«кляксографія» - шепоче

«кляксографія» - співає.

Для того щоб нам почати малювати, треба щоб фарби стали рідкими. Беремо побільше водички на пензлик і розмішуємо фарбу, щоб вона стала ріденька. Потім знайдіть середину папера і поставте декілька плям із яскравих кольорів. Потім складіть аркуш удвоє, розгладьте за згином долонями і розверніть.

Жили – були фарби. Вони були дуже веселі, яскраві, радісні і мріяли подарувати свою радість світу, почути завзятий сміх навколо себе. Але життя їх проходило спокійно і тихо у рідному будиночку - маленькій баночці. Одного ранку двері їх дому відчинились - до них завітав старий добрий друже пензлик і запросив фарби до прогулянки. Просяяла жовта фарба ласкавою посмішкою і виплеснулася прямою на середину білого поля. За нею зареготала червона фарба і через мить біля них опинилась духмяна зелень – це було справжнє свято. Кольорові плями замислили перетворитись у клоуна і подарувати сміх своєю кумедною виставою, тому попрохали аркуш скластись удвоє. А коли відкриється завіса – розпочнеться весела вистава.

Розкрийте свої аркуші і розгляньте відбиток плями, домалювати фломастером і пензликом щоб вийшов клоун (руки, гудзики на одязі, черевики, обличчя із кольоровим волоссям...)

Після малювання розглянути клоунів, вислухати фантазії авторів про своїх героїв, придумати їм кумедні імена.

Молодці. Дуже кумедних намалювали клоунів.

Тема: Малюємо море

Техніка: малювання на вологому папері

Мета: вчити дітей малювати нетрадиційним способом на вологому аркуші; розвивати різноспрямовані, злиті, плавні рухи руки, зоровий контроль за ними; вчити передавати композицію в сюжетному малюнку; формувати вміння розрізняти близькі кольори (блакитний, синій, синьо-зелений, фіолетовий, чорний) і підбирати кольори відповідно до їхніх назв; розвивати уяву.

Обладнання й матеріали: демонстраційні таблиці, ємність для води, акварельні фарби, пензлики № 6, 10, серветка, поролонова губка.

Хід заняття

Пальчикова гімнастика «Море» (Зчепити пальці обох рук і здійснювати коливальні рухи кистями)

Море хвилюється раз

море хвилюється два

море хвилюється три

хвиля на місці завмри

Чи бували ви на морі? Може, бачили його в кіно чи на картинках. Яке воно? (Відповіді дітей.)

Як змінюється море залежно від погоди?

Вихователь допомагає сформулювати відповіді, пропонуючи уважно дивитись ілюстрації. Так, море синє. А якщо на синю воду впаде жовте сонячне світло, як ий стане колір води? (Зеленим.)

Якщо у воді відбивається небо, ми бачимо блакитні хвилі. А ще море м бути фіолетовим та майже чорним у глибині.

Тож давайте спробуємо намалювати море, використовуючи синій і зелений фіолетовий і чорний кольори.

Вихователь. Сьогодні, діти, на нашому занятті з малювання фарби поіймуться не зовсім звичайно: вони будуть розпливатися, розтікатися, виходити за межі вашого малюнка. Незвичайна легкість фарб, одержання нових кольорів на малюнку зроблять вашу роботу цікавою. Ви відчуєте себе чарівниками разите незвичайну країну. Сподіваюся, ви здогадалися, як ми будемо малювати наші фарби будуть поводитися так незвично. Так, ми будемо малювати на вологому папері.

А що ж таке малювання на вологому папері? Давайте згадаємо. Головним елементом сьогодні буде невелика поролонова губка. Ми змочимо нею наш аркуш паперу змочується швидким рухом (вихователь показує). Роботу виконувати треба швидко, легким рухом, рука рухається вільно. А потім на вологий наноситься фарба. Пензлик ледь торкається аркуша, фарба красиво лягає, зе чарівні переливи. Отже, якщо вже ми з вами захотіли стати чарівниками, малювання наше сьогодні нехай буде чарівним, казковим.

Аркуш паперу треба розташувати під невеличким нахилом донизу. Вихователь показує, як проводиться перша хвиляста лінія. Діти виконують формотворчі рухи спочатку в повітрі без інструментів, а потім на папері, використовуючи пензлик. Після проведення кожної лінії діти повинні вимити пензлик та набрати інший колір.

Вихователь. Губкою змочуємо аркуш ліворуч та праворуч швидкими Широкий пензлик проводимо лінію зверху аркуша, піднімаємо його і фарба розтікається вниз.

Фарби на малюнку вільно перетікають та зливаються.

Вихователь звертає увагу дітей на те, що такий малюнок схожий на справжнє море.

Діти малюють самостійно, після закінчення розглядають роботи других дітей.

Вихователь: А зараз давайте пограємо в гру «Море хвилюється»

Заняття з малювання на воді ЕБРУ

«Чарівні малюнки» - конспект заняття для дітей середнього та старшого дошкільного віку з використанням нетрадиційної техніки малювання та мультимедійних технологій.

Заняття спрямоване на розвиток у дітей здатності до творчого самовираження в зображувальній діяльності з використанням нетрадиційної техніки малювання на воді, яка розширює можливості дитини у відображенні в малюнку власних переживань від оточуючої дійсності. Використання мультимедійних технологій підсилює враження та покращує сприймання дітьми навколишньої дійсності.

Програмові завдання: Познакомити дітей з технікою малювання на воді Ебру; заохочувати дітей малювати новою технікою; розвивати фантазію, моторику та творчі починання; розвивати в дітей повільність, плавність рухів, терпіння, зосередженість, занурення в процес, здатність до споглядання; вчити дітей помічати красу в навколишньому світі; розвивати творчість у самовираженні; створити емоційний настрій на занятті; розвивати дрібну моторику рук, уяву, фантазію; виховувати самостійність у роботі.

Матеріали та обладнання: презентація техніки на дошці, фарби гуаш рідкі, спеціальна рідина для малювання, серветки, палички, пензлики, тарілочки, папір, аудіо запис.

Хід заняття

1. Психогімнастика (створення позитивного настрою)

Діти стають один за одним в коридорі групи

Вихователь: Добрий день мої малята!

Любі хлопчики й дівчата!

дружно всі гуртом ставайте,

І заняття починайте.

Вихователь: ми з вами завжди вітаємося словами, а сьогодні я хочу показати вам ще кілька способів вітання.

2. Гра «Привітаймося»

Діти вітаються з вихователем за допомогою жестів і проходять сідають за столи.

Вихователь: Сьогодні у нас незвичайне заняття майстер – клас з малювання на воді, яке називається Ебру.

3. Показ презентації та відеоролика про техніку Ебру.

Перегляд відеоролику та презентації

4. Фізкультхвилинка «Скік та скок»

5. Сенсомоторна вправа для підготовки руки дитини до малювання:

- Розігріти долоньку одна об одну, нехай долоньки привітаються, відчують своє тепло. Адже в малюванні беруть участь обидві руки. Одна тримає інструмент (пензлик, паличку і т.д). Друга ж – допомагає, тримаючи аркуш паперу.

- Привітатися з пензликом. Взяти його в руку, погладити дерев'яну суkenочку, провести щетиною по долоні, зручно обійняти його трьома пальцями.

- Підняти пензлик щетиною вгору, опустити щетиною донизу. Спостерігати за положенням руки дитини, щоб працювала кисть дитини.

- «Пензлик танцює» - перетворити пензлик на диригентську паличку, яка легко танцює у повітрі з гармонічно поєднаними розмашистими рухами кисті, передпліччя і плеча. Музичний супровід допоможе дітям виконати цю вправу емоційніше.

Спочатку без музики ,а потім вихователь включає музику та роблять вправу з музикою

6. Практична робота

Вихователь: Діти давайте й ми спробуємо зробити з вами такі чарівні малюнки.

- Набираємо піпеткою фарбу і капаємо капельками у воду (довільно)
- Беремо паличку і починаємо водити по воді, отримуємо різні малюнки.

- Беремо листочок занурюємо його у формочку з водою, проводимо по колу кісточкою, щоб фарба розподілилася по всьому малюнку.
- Охайно дістаємо листочок, даємо час висохнути.
- Готову картину ми повісимо на виставку, щоб ваші батьки побачили ваші роботи.

7. Самостійна робота дітей

Вихователь: Молодці! Ніколи не бачила таких чарівних картин. А вам сподобалася нова техніка малювання на воді.

Заняття нетрадиційного малювання на тему: «Маленьке котенятко»

Техніка: малювання тичком

Мета: збагачувати руховий досвід кожної дитини, орієнтуючись на її індивідуальні особливості; розвивати дрібні м'язи кисті рук; формувати в дитини гуманні почуття, елементарні уявлення про доброту, чуйність, уважність, збагачувати внутрішній світ дитини позитивними емоціями; допомогти дітям засвоїти новий спосіб зображення, жорстким сухим пензлем, який дає змогу найбільш яскраво передати зображення об'єкту, характерну фактуру його зовнішнього вигляду (об'єм, пухнатість); формувати елементи культури мовлення, уважно слухати співрозмовника; заохочувати до експериментування та створення картин за допомогою матеріалів, що використовуються в нетрадиційних техніках.

Обладнання: альбомний аркуш паперу з намальованим контуром кошеняти, жорсткий пензель (щетина), пензлик для малювання (білочка), склянки з водою, гуашева фарба, серветки, зразок малюнка, іграшка-кошеняти.

Попередня робота: розглядання ілюстрацій і картин «Кошенята» із серії «Домашні тварини», загадки і вірші про котиків.

Хід заняття

- Діти, коли я йшла до дитячого садка, то знаєте кого я зустріла?

- А хочете дізнатися кого ж?

- Так хто ж це був? (відповіді дітей)

Зараз я загадаю загадку і ви дізнаєтесь, хто зустрівся мені.

Хто з хвостиком і вушками,

В кого лапки з подушками!

Як ступа – ніхто не чує,

Тихо крадучись полює.

І маленькі сірі мишки

Утікають геть від ... (кішки)

Так хто це? Вірно, Кицька. Так от, а на зустріч мені маленьке кошенятко (хтось стукає у двері). Піду подивлюся, хто це до нас в двері стукає?

Вихователь бере в руки іграшку-котика.

- Діти погляньте, хто до нас прийшов в гості. Та це ж те саме кошенятко, якого я зустрічала. Але чому воно таке сумне?

Почекайте, воно щось хоче мені сказати на вушко (ніби слухає кошеня).

- Діти, кошенятко сказало мені, що його звати Васько. Але у нього зовсім немає друзів. Що ж ми будемо робити?

Придумала, а давайте намалюємо котику багато друзів, ось таких (показує зразок).

- Діти, у кого вдома живуть кошенята?

- А які вони у вас розкажіть?

- А якого кольору бувають котики?

Ой, діти, Васька хоче щоб ми з вами стали маленькими кошенятками і зробили вправи, які роблять кошенятка.

(Фізкультхвилинка)

Кицька з кошенятами весело гуляла

Кицька кошеняток усьому навчала

Тихенько ступати,

Мишок шукати,

На зеленій травиці

Весело стрибати.

А зараз сідайте на місця і будемо готуватися малювати друзів для Васьки.

Погляньте, я приготувала для вас папір, фарбу, щіточки. Але малювати ми з вами будемо незвичайно. Ми перетворимося на чарівників і зможемо малювати без води. Щіточки у нас непрості. Потрогайте, які вони цупкі. А на папері вже є зображення кошеняток, але вони не схожі на нашого Ваську. Він пухнастий, має м'яку шерстку. І хоче щоб ми теж намалювали котиків схожих на нього – пухнатих.

А ми з вами вміємо малювати пухнатих кошенят?

А хочете щоб я вас навчила?

Тож давайте розглянемо ваших кошенят. Обведемо пальчиком контур котика і будемо називати в голос його частини тіла: голова, вуха...

А тепер так зробимо пензликом, але без фарби. Тепер діти покладіть пензлики і погляньте на дошку.

Набираю щіточкою фарбу коричневого кольору і «тичком» торкаюся до паперу, але без води. Так я заповнюю весь контур малюнка. Звертаю увагу, що щіточку потрібно тримати вертикально (рівно). Тоді наше кошенятко буде пухнате. Потім я візьму звичайну щіточку і намалюю для кошенятка клубочок, щоб йому було чим бавитися.

Давайте згадаємо з чого ми починаємо малювати.

Ми з вами трішки відпочинемо, щоб наші ручки нас слухалися, правильно і красиво малювали, давайте пограємося з пальчиками. Уявимо, що ми друкуємо казочку про котиків на комп'ютері.

(Пальчикова гімнастика)

Розім'яли пальчики?

А тепер спробуйте намалювати. Не забудьте, що щіточку потрібно тримати вертикально. (Діти заповнюють контур малюнка).

- Якщо ви закінчили малювати кошенятко можемо взяти просту щіточку і доповнити свій малюнок. Намалювати м'ячик, клубочок, сонечко...

Що захочете. Пофантазуйте.

Але працюйте старанно і охайно.

Виставка дитячих робіт.

Давайте з Ваською розглянемо ваших кошенят. Які вони милі, пухнаті. А як їх у вас звати?

Нехай познайомляться нові друзі. А ми для них заспіваємо пісню «Котик Васька».

«Прийшла весна для їжачка»

(Малювання пластиковою виделкою)

Мета заняття: допомогти дітям освоїти новий спосіб зображення – малювання виделкою. Розвиток творчих здібностей дітей; сформувати уявлення про їжачка, його зовнішній вигляд і характер поведінки; закріплювати вміння називати основні кольори; формувати художнє сприйняття і уяву. Удосконалювати продуктивну діяльність в малюванні.

Матеріал: іграшка їжачок, альбомний аркуш із намальованим контуром їжачка, сонця без променів, одноразові виделки. Гуашеві фарби жовта, зелена, коричнева; серветки; банки з водою; частування грибочки.

Вихователь:

У нас сьогодні гості, давайте їх привітаємо.

Хлопці, сьогодні по дорозі в дитячий сад мені зустрівся маленький клубочок. Ви хочете дізнатися, хто мені зустрівся.

Тоді відгадайте загадку:

Під соснами, під ялинками

Біжить мішок з голками.

Діти – їжак

Вихователь: Ось я його до нас принесла.

Показую іграшку їжачка.

Тільки він, чомусь сумний. Давайте його розвеселимо.

Розповімо про нього вірші.

Дитина розповідає вірш.

Що ти їжачок засумував?

Що ти носик опустил?

Відповідає сумний їжак.

Боляче я на м'яч схожий.

Тому мене знову.

Не беруть в футбол грати.

Вихователь: Яке за формою тулуб їжачка?

Діти – овальне тулуб.

Вихователь: А коли він згорнеться в клубочок.

Діти – кругле тулуб

Вихователь: Чим покрито тулуб їжачка?

Діти – голками.

Вихователь: А навіщо їжакові голки?

Діти: Щоб рятуватися від небезпеки.

Зараз нам про це розповідь (дитина розповідає).

— Що ти, Їжак, такий колючий?

– Це я про всяк випадок.

Знаєш, хто мої сусіди?

Лисиці, вовки, та ведмеді.

Вихователь: Але їжак все одно сумний. А, знаєте, він мені сказав, чому він сумний, що він рано прокинувся, адже він всю зиму спав. А друзів немає, вони ще сплять. Йому нудно і нема з ким грати.

Вихователь: давайте ми будемо їжачками і пограємо з ним.

Фізкультхвилинка «Їжак»

Їжачок тупотів по стежці (прітопиванія дрібними кроками)

І грибочки ніс на спинці (нахилитися вперед)

Їжачок тупотів не поспішаючи,

Тихо листям шурхотом (потераніє долоньками).

А назустріч скаче зайчик (стрибки на двох ногах).

Довговухий попригайка (руки підняти над головою).

У городі чиємусь спритно.

Роздобув косою морквину (стрибки).

Вихователь: Все одно він сумний. Давайте намалюємо йому друзів!

Діти згодні допомогти їжакові.

Сьогодні ми з вами намалюємо його друзям голки. Це щоб їжаки змогли себе захистити від ворогів, у них повинно бути багато голок. Наші вилки

допоможуть голках "вирости". Намалюємо на спині у їжаків багато голок (показ способу малювання). Якого кольору голки у їжачка.

Діти - коричневого кольору.

Вихователь: Намалюю промінчики у сонця, щоб сонечко прогрівало землю. Якого кольору намалюємо промінчики.

Діти - жовтого кольору.

Вихователь: А хлопці покажуть, як намалювати травичку. Якого вона кольору.

Діти - зеленого кольору. Дитина показує малювання травички вилками.

Хлопці, з задоволенням взялися за малювання. Вони малюють виделкою промінчики, голки для їжачка, травичку. В ході роботи пальчикова гімнастика.

Пальчикова гімнастика «Їжачок»

Їжачок замерз і в клубочок згорнувся, (пальці в кулак)

Сонечко встало, і їжачок прокинувся (розігнути пальці)

Вихователь: А оце справа, забавний сюжет у хлопців вийшов. Їжачок дуже радий своїм новим друзям і каже вам спасибі. Пригощає вас грибочками зі своїх запасів і їжак йде.

Рефлексія – Для кого ми малювали (для їжака). Кого ми малювали? (друзів їжаків). Чим ми малювали? (Виделками) Вам сподобалося.

«Зимовий ліс».

Мета: розвивати творчі здібності за допомогою нетрадиційних технік малювання.

Освітні завдання: ознайомити з новою технікою малювання – відбиток листом пекінської капусти; вчити малювати пейзаж, використовуючи в одному малюнку різні образотворчі матеріали і нетрадиційні техніки малювання (відбиток капустяним листом, малювання зім'ятим папером); закріплювати знання дітей про характерні ознаки зими.

Розвиваючі завдання: розвивати самостійність, почуття ритму і композиції; розвивати сенсорні уміння – координацію руки і очі при малюванні, дрібну моторику пальців рук; розвивати естетичні та емоційні почуття при сприйнятті художнього слова.

Виховні завдання: виховувати в дітей почуття прекрасного, любов до природи через образотворче мистецтво, поезію; виховувати інтерес до відбиття своїх вражень в образотворчій діяльності; виховувати акуратність при роботі з фарбами.

Матеріали та обладнання: текст вірша: А. С. Пушкін «Зимовий ранок»; аудіозапис музичного твору Свиридова «Заметіль. Вальс»; картина «Зимовий ліс»; листи пекінської капусти, тоновані синім кольором альбомні листи, біла гуаш, стаканчики з водою, кисті, серветки, підставки для пензликів, ватяні палички, тарілочки.

Хід організованою освітньої діяльності:

Психогімнастика «Привітання»

Доброго ранку, рідний наш дім!

Доброго ранку, діткам усім!

Доброго ранку, сонечку ясному!

Доброго ранку садочку прекрасному!

Вліво – вправо подивіться

До гостей ви поверніться,

Привітайтеся й посміхніться!

Вихователь: Наше заняття я хочу почати з вірша «Зимовий ранок»:

Під блакитними небесами,

чудовими килимами

Виблискуючи на сонці сніг лежить,

Прозорий ліс один чорніє

І ялина крізь іній зеленіє,

І річка під льодом блищить.

Вихователь: Діти, скажіть, будь ласка, яку пору року описується в вірші?

Діти: Зима.

Вихователь: Дійсно, це зима. *(Вивішується картина зимового лісу.)*

Вихователь: Давайте згадаємо, яка буває зима? Якими словами можна про неї розповісти?

Відповіді дітей. (Зима буває біла, сніжна, білосніжна, холодна, красива, морозна, пухнаста, блискуча і т. д.)

А як зиму можна назвати ласкаво? *(Зимонька)*

Вихователь: Зима у нас дуже різна. Вона і холодна, і з хуртовинами, і зі снігом хрустким.

Поети, художники люблять розповідати нам про зиму в своїх віршах, картинах.

Давайте помилуємося на картини на яких зображений зимовий ліс..

Вихователь: Діти, скажіть, а як називається картина на якій зображена природа?

Діти: Пейзаж

Вихователь: З чого нам зрозуміло, що на картині зображена зима?

- Що зобразив художник?

- Якого кольору фарби використав художник?

Вихователь: Діти, але ж ми з вами теж можемо передати характер і настрої зими. Давайте сьогодні ми теж будемо художниками і самі спробуємо намалювати зимовий ліс. Але ми будемо незвичайними художниками, і малювати ми будемо незвичайним способом.

Давайте пройдемо за свої робочі місця.

Вихователь: Подивіться, що незвичайного лежить у вас на столі?

Діти: капустяний лист (*салатний*).

Вихователь: І як він нам стане в нагоді? Давайте подивимося на лист, щоб знайти відповідь. На що він схожий? (*На дерево стовбур, гілки, крона.*)

Вихователь: Діти, сьогодні я хочу познайомити вас з новою технікою малювання, яка називається відбиток (*відбиток*) капустяним листом.

Вихователь: Нам необхідно пензликом нанести на лист капусти товстий шар білої фарби. Спочатку потрібно вибрати більш рельєфну, опуклу сторону капустяного листа. Вмочуємо пензлики в стаканчики з водою, акуратно віджимаємо ворс пензля на серветці, потім вмочимо пензлик у фарбу і нанесемо товстим шаром на лист пекінської капусти. Профарбовуємо гуашшю знизу – вверху стовбур, гілки. Пензлик нам більше не потрібен, поставимо його в стаканчик з водою. Тепер акуратно беремо лист капусти і прикладаємо його до альбомного листу, притискаємо його рукою, потім акуратно, двома руками знімаємо лист капусти. У нас вийшов відбиток, схожий на дерево, всипане снігом.

Вихователь: Діти, мені здається, що на наших роботах чогось не вистачає, адже ми малюємо зимовий пейзаж.

Відповіді дітей.

Вихователь: Вірно, на пейзажах немає снігу. Пропоную сніжинки намалювати ватною паличкою, тоді вони вийдуть маленькими і легкими. Візьмемо ватяні палички, опустимо їх у баночку з білою фарбою і намалюємо сніжинки.

Вихователь: Падають сніжинки на землю та виходять замети. Їх ми теж намалюємо незвичайним способом – за допомогою зім'ятого паперу. Давайте візьмемо шматочки паперу і зімнемо його. Вмочуємо пом'ятий папір в фарбу і *«Друкуємо»* замети.

Отже, всім зрозуміло, як ми будемо малювати пейзаж? Чи готові?

Але спочатку підготуємо наші пальчики до роботи.

Пальчикова гімнастика «Ми художники малі»

Ми художники малі – один, два, три, чотири, п'ять.

(Кулачок на кулачок)

Будем зараз малювати.

(Стискають і розтискають пальці)

Зараз пальці потremo,

(Труть палець об палець)

Пензлик в руки візьмемо –

Малювати почнемо.

(«Малюють» у повітрі).

Діти а композитори також люблять передавати характер зими в композиціях. Сьогодні ми з вами будемо малювати під композицію Георгія Свиридова «Заметіль. Вальс»

Вихователь: Ось тепер приступайте до роботи.

(Самостійна діяльність дітей. Вихователь проводить індивідуальну роботу, допомагає в міру необхідності).

Вихователь: Молодці, діти, ось які у нас вийшли чудові зимові пейзажі. Повісимо їх на виставку, і помилуємося.

Підсумок заняття.

- Отже, діти, про яку пору року ми з вами сьогодні говорили?
- Що ми малювали?
- Подивіться на свої картини. Як називаються такі картини?
- Чим ви їх малювали?
- Якою технікою вам найбільше сподобалося малювати?
- Дякую вам, діти, за ваші старання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Андрущенко Т. Мистецький твір як процес // Образотворче мистецтво. 2003. №3. С. 2–4.
2. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / Наук.кер. та аг. Ред.. О.Л.Кононко. К.: Світич, 2009. 430с.
3. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні. К., 1998.
4. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні. К.: Редакція журналу «Дошкільне виховання», 1999. 60 с.
5. Беленька Г. В. Підготовка вихователів до роботи з дітьми шостого року життя // Особливості освіти дітей шестирічного віку: проблеми, пошуки, досвід, знахідки. К.: КМПУ імені Б.Д. Грінченка, 2004. С. 7–9.
6. В. Азархін, В.С. Горський та ін.; Упорд. Н.О. Яранцева. К: Політвидав України, 1988. 214 с.
7. Ветлугина Н.А. Самостоятельная художественная деятельность дошкольников. М.: Педагогика, 1980. 208 с., ил., 4 л. ил.
8. Возова О. Хто придумав мильні бульбашки. Стежка. 2001. №4.
9. Выготский Л. С. Психология искусства. Анализ эстетической реакции. 5-е изд., испр. и доп. -М.: Изд-во «Лабиринт», 1997. 416 с
10. Гайдак Н. Ниточка-художниця. Джміль. 2005. №1.
11. Гайдак Н. Як пензлик для клею навчався малювати. Джміль. 2006. №1.
12. Григор'єва Г.Г. Розвиток дошкільника в образотворчій діяльності / Г.Г. Григор'єва. М. : 2000. С. 75.
13. Гуменюк, С. М. Особливості розвитку творчих здібностей розумово відсталих дітей на заняттях з образотворчого мистецтва / С. М. Гуменюк // Вісн. Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. І. Огієнка. Корекц. педагогіка і психологія . 2011. Вип. 3. С. 54–58.
14. Демчук М. Нетрадиційні техніки / М. Демчук //Палітра педагога. 2001. №3. С.22–25.
15. Демчук М. Нетрадиційні техніки. Палітра педагога. 2001. №3. С.22–25.

16. Дитина. Програма виховання і навчання дітей від двох до семи років. К., 2012. С. 56–62.
17. Дитина. Програма виховання і навчання дітей від двох до семи років / Наук, керів, О.В. Проскура. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2012. 339 с.
18. Експериментальна базова програма розвитку дитини дошкільного віку / Наук, кер. О.Л.Кононко. К: Світич, 2004. 149 с.
19. Естетичне виховання: Довідник / В.І. Мазепа (керівник авт. колективу),
20. Закон України «Про дошкільну освіту».
21. Закон України «Про дошкільну освіту»; Закон України «Про охорону дитинства». -К.: Редакція журналу «Дошкільне виховання», 2001. 56 с.
22. Здібності, творчість, обдарованість: теорія, методика, результати досліджень: моногр. / Держ. фонд фундамент. дослідж. М-ва освіти і науки України / Ред.: В.О. Моляко; О.Л. Музика. Житомир: Рута, 2006. С. 306–319.
23. Іваницька О. Зимові фантазії. Джміль. 2001. №4.
24. Іваницька О. Малюємо квачиком. Джміль. 2001. №1.
25. Іваницька О. Що може зубна щітка. Джміль. 2000. №4.
26. Малятко. Програма виховання дітей дошкільного віку //Науковий керівник З.І.Плохій. К.,1999.
27. Мелик-Пашаев А. А. Первый пласт эстетического развития // Искусство в школе. 2003. № 6. С. 30–32.
28. Методичні рекомендації до Програми виховання та навчання дітей від двох до семи років «Дитина». Київ, 2012.
29. Наконечна О. П. Естетичне як тип духовності. Рівне: Рівненський держ. техн. ун-т, 2002. 202 с.
30. Неменский Б. М. Мудрость красоты: О проблеме эстетического воспитания: Кн. для учителя. 2-е изд., перераб. и доп. М.: Просвещение, 1987. 255 с., 32 л. ил.: ил.
31. Петінова Л. Малюють мильні бульки. Джміль. 2000. №2.
32. Полякова Л. Нетрадиційні техніки малювання – стимул до творчості / Л. Полякова // Вихователь-методист 2013 р. № 8 С. 43–46.

33. Програма художньо-естетичного розвитку дітей раннього та дошкільного віку “Радість творчості” / Р. М. Борщ, Д. В. Самойлик. Тернопіль: Мандрівець, 2013. 72 с.
34. Прокопенко Л. Чарівниця Акватипія. Джміль. 2008. №2.
35. Серьогіна, І. В. Розвиток творчих здібностей студентів ВНЗ при вивченні курсу "Елементи декоративноприкладного мистецтва" / І. В. Серьогіна // Педагогіка вищ. та серед. шк.: зб. наук. пр. 2009. Вип. 26. С. 318–321.
36. Скрипка Н. Г. Використання новітніх технологій в зображувальній діяльності //Бібліотечка вихователя. 2005. №5–6. С.49–51.
37. Стась, М. І. Методика формування творчих здібностей майбутніх учителів образотворчого мистецтва: Автореф. дис... канд. пед. наук / М. І. Стась ; Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова. К., 2007. 20 С. 5.
38. Шульга Л.М. Розвиток творчих здібностей дітей дошкільного віку на заняттях з малювання. Конспект лекцій і занять (за матеріалами власного досвіду). К.:ІСДО. 1995